

załącznik nr 4
do uchwały nr 805/18
Rady Miasta Torunia
z dnia 25 stycznia 2018r.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
MIASTA TORUNIA

UZASADNIENIE
ZAWIERAJĄCE OBJAŚNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ
ORAZ SYNTĘZĘ USTALEŃ STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA TORUNIA

SPORZĄDZAJĄCY

PREZYDENT MIASTA TORUNIA

OPRACOWANIE

MIEJSKA PRACOWNIA URBANISTYCZNA W TORUNIU

WYKONANO

2017

I. OBJAŚNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ

1. PODSTAWA OPRACOWANIA

Niniejsze opracowanie planistyczne stanowi zmianę Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Torunia – uchwalonego Uchwałą Nr 1032/2006 Rady Miasta Torunia z dnia 18 maja 2006 r.

Zmianę sporządzono zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2017r., poz. 1073 ze zm.) i na podstawie Uchwały Nr 668/09 Rady Miasta Torunia z dnia 29 października 2009r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia niniejszej zmiany.

Liczne zmiany, obowiązujące od 11 lipca 2003 r. ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym zawierały nowe bądź zmieniały dotychczasowe brzmienie poszczególnych elementów uwzględnianych i określanych w studium.

Ponieważ uchwała Rady Miasta Torunia w sprawie przystąpienia do zmiany studium podjęta została w 2009r., w związku z art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 25 czerwca 2010r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 130, poz. 871) – zmiany ww. ustawy, dotyczące toku formalno-prawnego prac nad sporządzeniem studium – nie miały wpływu na procedurę formalno-prawną jego sporządzania.

2. CEL I ZAKRES OPRACOWANIA

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy jest dokumentem dotyczącym całego jej obszaru. Poprzez określenie polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego, stanowi podstawowe narzędzie umożliwiające sterowanie rozwojem miasta, w tym realizację zadań należących do wyłącznej kompetencji organów samorządu gminnego w zakresie m.in. ładu przestrzennego, komunikacji i infrastruktury technicznej. Studium nie jest przepisem gminnym powszechnie obowiązującym i nie stanowi podstawy do wydawania decyzji administracyjnych. Postanowienia studium są wprowadzane do obiegu prawnego w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Ocena stopnia zgodności przewidywanych rozwiązań z ustaleniami studium następuje na etapie wstępnych analiz (m.in. analizy zasadności) przed podjęciem, przez radę gminy, stosownej uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu miejscowego. Stwierdzenie, że ustalenia projektu planu nie naruszają ustaleń studium – dokonywane jest przed podjęciem rozstrzygnięcia o jego uchwaleniu. Oznacza to wzajemną zależność studium i planu miejscowego - w stopniu dostosowanym do zakresu poszczególnych wymienionych dokumentów planistycznych.

Dotychczas obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Torunia zostało przyjęte uchwałą Nr 1032/06 Rady Miasta Torunia z dnia 18 maja 2006r. Od czasu uchwalenia ww. Studium ... zmieniły się niektóre przepisy prawne, mające wpływ na aktualność dokumentu. W analizowanym okresie zaobserwowano zmiany wynikające m.in. z realizacji inwestycji (na podstawie decyzji administracyjnych) niespójnych z kierunkami rozwoju określonymi w obowiązującym dokumencie i nowe tendencje rozwojowe, w szczególności w zakresie polityki transportu publicznego o znaczeniu regionalnym (m.in. szybka kolej BIT CITY) i lokalnym (m.in. sieć tramwajowa) oraz w zakresie uzbrojenia w sieci wodociągowo-kanalizacyjne. Zmianie uległy też uwarunkowania związane z gospodarowaniem przestrzenią. Dotyczy to w szczególności: wyłączenia z eksploatacji radiolinii i wiążącą się z powyższym – bezprzedmiotowość wyznaczania pasa ochronnego tej linii, zaktualizowanego opracowania n/t obszarów osuwania się mas ziemnych, zmiany obowiązujących przepisów dot. terenów uznanych za zamknięte, dla których planów nie sporządza się a także zmian wynikających z przepisów ustawy Prawo wodne, w tym w szczególności dot. terenów zagrożenia powodzią.

Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej sporządził mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego od rzek Wisły i Drwęcy, które, w zakresie obejmującym miasto Toruń, zostały przekazane do Urzędu Miasta Torunia przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku pismem z dnia 15 kwietnia 2015r.

Ostatnie lata przyniosły też dynamiczny rozwój inwestycji m.in. w zakresie układu komunikacyjnego (w tym m.in. realizacja mostu drogowego im. Gen. Zawackiej przez Wisłę z układem dróg dojazdowych, realizacja odcinka Trasy Średnicowej), w zakresie obiektów usługowych (w tym m.in. realizację Centrum Kulturalno-Kongresowego „Jordanki”, stadionu żużlowego „Motoarena”, kompleksu widowiskowo-sportowego przy ul. Bema) i przekształcanie terenów, dotychczas przemysłowych, na mieszkaniowe (w wyniku decyzji administracyjnych wydanych przez Gminę).

Zmiany wymagały też zapisy, dotychczasowego Studium ..., dotyczące ochrony środowiska i ochrony przyrody, w związku z nowelizacją przepisów w tym zakresie.

W wyniku dokonanej oceny aktualności Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Torunia oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego - uznano, że zachodzi konieczność dokonania częściowej aktualizacji (zmiany) obowiązującego dokumentu.

Wszystko to spowodowało potrzebę częściowej zmiany polityki przestrzennej, wyrażonej w studium i stało się podstawą podjęcia uchwały Nr 668/09 Rady Miasta Torunia z dnia 29 października 2009r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Torunia.

Celem niniejszej aktualizacji (zmiany) jest m.in.:

- dostosowanie problematyki studium do wymagań ustawowych,
- uwzględnienie zmieniających się uwarunkowań prawnych, gospodarczych i ekonomicznych, w tym m.in. zmienionych przepisów prawnych, zrealizowanych inwestycji oraz wydanych decyzji administracyjnych,
- uwzględnienie uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych, określonych w dokumentach szczebla krajowego (w tym koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030, przyjętej przez Radę Ministrów 13 grudnia 2011r.), wojewódzkiego (w tym m.in. Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020 – Plan modernizacji 2020+, uchwalonej, przez Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Uchwałą nr XLI/693/13 z dnia 21 października 2013r.), czy Strategii Rozwoju Miasta Torunia do roku 2020 przyjętej Uchwałą Nr 935/2010 Rady Miasta Torunia z dnia 4 listopada 2010r..

Zmianą objęto obszar całego miasta w jego granicach administracyjnych.

3. OBJAŚNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ

Wpływ na zmiany, korekty lub aktualizację, przyjętych w dokumencie z 2006r., rozwiązań miały zarówno dokumenty „zewnętrzne”, uchwalone na szczeblu rządu, samorządu województwa lub organów odpowiedzialnych za poszczególne elementy funkcjonowania obszaru jak i dokumenty „wewnętrzne” uchwalane na szczeblu samorządu gminnego poza procedurą sporządzania studium a także wydane w okresie od 2006r. do 2016r. decyzje administracyjne. Wśród najistotniejszych opracowań, dotyczących wprost lub pośrednio zagadnień rozstrzyganych w dokumencie studium, wymienić należy m.in.:

- dokumenty „zewnętrzne”: określające politykę przestrzenną państwa (Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030) i województwa (w tym m.in. Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020 – Plan modernizacji 2020), dotyczące środowiska (Program ochrony środowiska wraz z Planem gospodarki odpadami województwa kujawsko-pomorskiego – aktualizacja na lata 2011-2014 z perspektywą na lata 2015-2018, Wyznaczenie granic bezpośredniego zagrożenia powodzią w celu uzasadnionego odtworzenia terenów zalewowych – Wisła);
- dokumenty „wewnętrzne”: określające m.in.:
 - misję, cele strategiczne i programy operacyjne rozwoju miasta (Strategia Rozwoju Miasta Torunia do roku 2020),

- Wieloletni Plan Inwestycyjny miasta Torunia na lata 2011-2017 (załącznik do Wieloletniej Prognozy Finansowej miasta Torunia na lata 2011-2043),
- dotyczące środowiska - Program ochrony środowiska wraz z Planem gospodarki odpadami dla miasta Torunia,
- opracowania tematyczne i branżowe: Lokalny Program Rewitalizacji miasta Torunia zaktualizowany w 2014r., Zintegrowany plan transportu publicznego dla miasta Torunia na lata 2009-2015, Wieloletni Plan Rozwoju i Modernizacji Urzędzeń Wodociągowych i Kanalizacyjnych na lata 2015-2023, z późniejszymi zmianami.

Dla potrzeb niniejszego dokumentu wykonano szereg analiz i ocen dotyczących stanu istniejącego w aspekcie wydanych decyzji administracyjnych, zrealizowanych inwestycji i uwarunkowań dla dalszego rozwoju miasta, wynikających z zaistniałych zmian przestrzennych i prawnych. Ww. analizy i oceny, zamieszczone zostały w części A i B studium (Diagnoza stanu i uwarunkowania rozwoju – załącznik nr 1).

Miasto Toruń zajmuje obszar 115,72 km². Stan taki utrzymuje się od 1976 r. tj. od czasu przyłączenia wsi Kaszczorek w części wschodniej miasta. Będąc jedną ze 144 jednostek gminnych województwa (jedną z 17 gmin miejskich) pełni równocześnie rolę jednego z 4 powiatów grodzkich. Położony w centrum województwa Kujawsko-Pomorskiego graniczy: od północy z gminą Łysomice, od wschodu z gminą Lubicz, od południa z gminą Wielka Nieszawka i od zachodu z gminą Zławieś Wielka.

Z dniem 1 stycznia 1991 r. Toruń, stał się siedzibą władz samorządu województwa kujawsko-pomorskiego – Urzędu Marszałka Województwa i Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Zaktualizowane ustalenia Studium ... wskazują uwarunkowania, możliwości, kierunki i zasady przekształceń struktury funkcjonalno-przestrzennej miasta - umożliwiające podjęcie działań zmierzających do pełnej realizacji strategicznych celów rozwoju miasta, określonych w Strategii rozwoju miasta Torunia

Strategia rozwoju miasta Torunia do roku 2020 (Uchwała Nr 935/2010 Rady Miasta Torunia z dnia 4 listopada 2010r.) określiła wizję rozwoju miasta jako:

Toruń nowoczesnym miastem europejskiej przestrzeni rozwoju

Misję samorządu miasta zdefiniowano w sposób następujący:

„Misją samorządu jest to, aby uczynić Toruń miastem społeczności otwartej i przedsiębiorczej, która pamięta o dziedzictwie swoich przodków i wykorzystuje je do zbudowania nowoczesnego ośrodka kultury, nauki, gospodarki i turystyki, pełniącego rolę ośrodka metropolitalnego”.

Uwzględniając potrzeby, dążenia i aspiracje mieszkańców Torunia oraz cele strategiczne, w wyżej wymienionym dokumencie, wskazano:

1. Toruń bezpiecznym miastem społeczności aktywnej i zdrowej;
2. Toruń silny nowoczesną gospodarką opartą o innowacyjne przedsiębiorstwa, rozwijający infrastrukturę techniczną na potrzeby mieszkańców, gospodarki i turystów;
3. Toruń miastem edukacji i ośrodkiem akademickim o międzynarodowym znaczeniu;
4. Toruń miastem chroniącym dziedzictwo kulturowe oraz rozwijającym sferę kulturalną i gospodarkę turystyczną.

Zaktualizowane Studium ... uwzględniło zadania ponadlokalne ujęte w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego realizujące cele publiczne obejmujące zadania o znaczeniu krajowym i o znaczeniu wojewódzkim, w tym w szczególności: budowę autostrady A-1, przebudowę drogi krajowej nr 91, przebudowę drogi krajowej nr 80 oraz opracowanie programu ochrony środowiska wraz z planem gospodarki odpadami dla obszaru województwa kujawsko-

pomorskiego, utworzenie Parku Krajobrazowego Doliny Drwęcy, opracowanie i ustanowienie planów ochrony dla wszystkich rezerwatów przyrody, a także przebudowę dróg wojewódzkich: nr 553 i 273.

Obowiązujący Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko-Pomorskiego uchwalony został Uchwałą Nr XI/135/03 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 26 czerwca 2003r. Zarówno zmiany w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, które weszły w życie 25 września 2014r., zmieniając zasadniczo wymagany zakres projektu planu zagospodarowania przestrzennego województwa jak i szereg znaczących zmian w uwarunkowaniach zewnętrznego funkcjonowania województwa - spowodowały dezaktualizację obowiązującego dokumentu. Wobec powyższego w dniu 27 października 2014r. Sejmik Województwa Kujawsko - Pomorskiego podjął uchwałę Nr LIV/823/14 w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego.

Zgodnie z Koncepcją Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK - przyjętą uchwałą Rady Ministrów 13 grudnia 2011r.) Miejski Obszar Funkcjonalny o charakterze duopolis – Bydgosko – Toruński, wchodzi w skład policentrycznej metropolii sieciowej w granicach kraju. W północnej Polsce wskazano również ośrodki metropolitalne – Trójmiasto, Poznań i Szczecin. Ośrodki stołeczne województwa kujawsko – pomorskiego, dzięki intensywnej współpracy i zapewnieniu synergii powiązań układu tych miast odgrywają istotną rolę w procesach gospodarczych nie tylko kraju ale i Europy. Bydgosko – Toruński obszar obejmuje również strefę podmiejską tych miast.

KPZK 2030 stanowiła podstawę do wskazania, w ramach priorytetu Modernizacja przestrzeni wsi i miast, w Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020 (Uchwała nr XLI/693/13 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 21 października 2013r.) - Bydgoszczy oraz Torunia wraz z ich otoczeniem jako obszaru funkcjonalnego o kluczowym znaczeniu dla rozwoju województwa w zakresie wysokiej sprawności w realizacji funkcji regionalnych oraz kształtowaniu konkurencyjności gospodarki województwa. Jako podstawowy instrument interwencji dla ww. celów rozwoju wskazano Zintegrowane Inwestycje Terytorialne ZIT (oparte o budżet krajowy), wspierające rozwój terytorialny w okresie programowania polityki spójności dla Polski na lata 2014-2020.

W dniu 2 marca 2016r. Zarząd Województwa Kujawsko – Pomorskiego przyjął uchwałę nr 9/298/16 w sprawie propozycji określenia obszarów funkcjonalnych w województwie kujawsko – pomorskim. Gmina Miasto Toruń w granicach administracyjnych została włączona do 2-ch obszarów funkcjonalnych:

- o znaczeniu ponadregionalnym – Miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodków wojewódzkich – Bydgoszczy i Torunia (obszar o powierzchni - 3,744km², liczbie ludności – 853 007 osób, gęstości zaludnienia 228 os/km²). Zasięg terytorialny obszaru obejmuje Bydgoszcz, Toruń oraz otaczające gminy,
- o znaczeniu regionalnym – obszaru funkcjonalnego aktywizacji gospodarczej korytarza transportowego autostrady A1 (obszar o powierzchni - 4,159km², liczbie ludności – 227 669 osób, gęstości zaludnienia 175 os/km²). Zasięg terytorialny obszaru obejmuje gminy położone wzdłuż autostrady, w tym również miasto Toruń.

Uzasadnienie dla przyjętych w projekcie Studium... rozwiązań stanowią:

- analiza potrzeb i możliwości rozwoju miasta, w tym bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę;
- istniejące uwarunkowania merytoryczne i prawne (w tym m.in. stan zabudowy i zagospodarowania, obowiązujące dokumenty strategiczne i planistyczne, wydane decyzje administracyjne);
- wnioski i uwagi otrzymane od organów właściwych do uzgadniania i opiniowania studium;
- wnioski i uwagi zgłoszone po zawiadomieniach o przystąpieniu do sporządzenia zmiany studium i wyłożeniu projektu studium do publicznego wglądu.

II. SYNTEZA USTALEŃ STUDIUM

1. WSTĘP

W niniejszej zmianie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Torunia dokonano aktualizacji ustaleń, w tym o zagadnienia wprowadzone zgodnie z aktualnym brzmieniem przepisów art. 10 ust 2÷3a ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2017r., poz. 1073 ze zm.). Wymienione działania przeprowadzono z zachowaniem formy zapisu i niezbędnymi korektami oraz uzupełnieniami dokumentu uchwalonego w 2006r.

Wobec powyższego, problematyka określona w art. 10 ust. 1÷3a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, znalazła swoje odniesienia w załącznikach:

- nr 1 - „**Diagnoza i uwarunkowania rozwoju**” oraz
- nr 2 - „**Kierunki i zasady rozwoju przestrzennego miasta**”

kolejno w:

„Diagnoza i uwarunkowania rozwoju” – uwarunkowania wynikające z:

- 1) dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu – zawarte zostały w dziale III „**Uwarunkowania wynikające z dotychczasowego przeznaczenia i zagospodarowania terenu**”, w dziale V „**Uwarunkowania systemów transportu**” oraz w dziale VI „**Uwarunkowania wynikające ze stanu i systemów infrastruktury technicznej**”;
- 2) stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony – zawarte zostały w dziale; IV „**Kulturowe uwarunkowania rozwoju miasta**” w rozdziale 2;
- 3) stanu środowiska, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego – zawarte zostały w dziale I „**Przyrodnicze uwarunkowania rozwoju**” i w dziale IV „**Kulturowe uwarunkowania rozwoju**”;
- 4) stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej – zawarte zostały w dziale IV „**Kulturowe uwarunkowania rozwoju**”;
- 5) rekomendacji i wniosków zawartych w audycie krajobrazowym lub określenia przez audyt krajobrazowy granic krajobrazów priorytetowych – zawarte zostały w dziale I „**Przyrodnicze uwarunkowania rozwoju**”, w rozdziale 4;
- 6) warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia – zawarte zostały w dziale I „**Przyrodnicze uwarunkowania rozwoju**”, w rozdziale 5 i w dziale II „**Warunki i jakość życia mieszkańców**”;
- 7) zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia – zawarte zostały w dziale II „**Warunki i jakość życia mieszkańców**”, w rozdziale 3;
- 8) potrzeb i możliwości rozwoju gminy – zawarte zostały w dziale IX „**Analiza potrzeb i możliwości rozwoju gminy**”;
- 9) stanu prawnego gruntów – zawarte zostały w dziale II „**Warunki i jakość życia mieszkańców**”, w rozdziale 2, w pkt. 2.4;

- 10) występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych – zawarte zostały w dziale I „**Przyrodnicze uwarunkowania rozwoju**”, w rozdziale 2, w pkt 2, ppkt 2.3.3 w rozdziale 3, w dziale II „**Warunki i jakość życia mieszkańców**”, w rozdziale 2, pkt 2.6, ppkt 2.6.3 i pkt 2.7, w dziale III „**Uwarunkowania wynikające z dotychczasowego przeznaczenia i zagospodarowania terenu**” rozdziale 2, pkt 2.3 oraz w dziale IV „**Kulturowe uwarunkowania rozwoju**”, w rozdziale 1, pkt 1.2;
- 11) występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych – zawarte zostały w dziale II „**Warunki i jakość życia mieszkańców**”, w rozdziale 3, w pkt. 3.2;
- 12) występowania udokumentowanych złóż kopalin, zasobów wód podziemnych oraz udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla – zawarte zostały w: dziale I „**Przyrodnicze uwarunkowania rozwoju**”, w rozdziale 2, w pkt 2.3, ppkt 2.3.3, dziale II „**Warunki i jakość życia mieszkańców**”, w rozdziale 2, w pkt 2.7 oraz w rozdziale 3 pkt 3.3;
- 13) występowania terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych – zawarte zostały w dziale II „**Warunki i jakość życia mieszkańców**”, w rozdziale 2, w pkt 2.7;
- 14) stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami – zawarte zostały w dziale V „**Uwarunkowania systemów transportu**” oraz w dziale VI „**Uwarunkowania wynikające ze stanu i systemów infrastruktury technicznej**”;
- 15) zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych – zawarte zostały w dziale VII „**Uwarunkowania zewnętrzne**”, w rozdziale 2;
- 16) wymagań dotyczących ochrony przeciwpowodziowej – zawarte zostały w dziale II „**Warunki i jakość życia mieszkańców**”, w rozdziale 3, w pkt. 3.1;

„Kierunki i zasady rozwoju przestrzennego miasta”:

- 1) kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów, w tym wynikające z audytu krajobrazowego – zawarte zostały w dziale 1 „**Funkcja miasta i ich rozwój**”, w rozdziale 1.4 oraz w dziale 2 „**Kierunki zagospodarowania przestrzennego**”, w rozdziałach: 2.1÷2.3 i 2.10;
- 2) kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny przeznaczone pod zabudowę oraz tereny wyłączone spod zabudowy – zawarte zostały w dziale 2 „**Kierunki zagospodarowania przestrzennego**”, w rozdziale 2.3, w pkt: 2.3.1÷2.3.3 oraz w dziale 5 „**Zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, w tym obszary wskazane do wyłączenia z zabudowy**”, w rozdziale 5.3;
- 3) obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego i uzdrowisk - zawarte zostały w dziale 4 „**Zasady ochrony środowiska i jego zasobów**” oraz w dziale 3 „**Obszary, obiekty i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej i krajobrazu kulturowego**”, w rozdziale 3.2, w pkt 3.2.1;
- 4) obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej - zawarte zostały w dziale 3 „**Obszary, obiekty i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej i krajobrazu kulturowego**”, w działach: 3.1 i 3.2, w pkt: 3.2.1 i 3.2.2;

- 5) kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej – zawarte zostały w działach: **6 „Kierunki rozwoju systemów transportu”** oraz **7 „Kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej”**;
- 6) obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym – zawarte zostały w dziale **2 „Kierunki zagospodarowania przestrzennego”**, w rozdziale **2.3**, w pkt **2.3.3**;
- 7) obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów, o których mowa w art. 48 ust. 1 - zawarte zostały w dziale **2 „Kierunki zagospodarowania przestrzennego”**, w rozdziale **2.3**, w pkt **2.3.3**;
- 8) obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary przestrzeni publicznej – zawarte zostały w dziale **2 „Kierunki zagospodarowania przestrzennego”**, w rozdziałach: **2.6**, **2.9** i **2.11**, w pkt **2.11.1**;
- 9) obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne - zawarte zostały w dziale **2 „Kierunki zagospodarowania przestrzennego”**, w rozdziale **2.11**, w pkt **2.11.2**;
- 10) kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej - zawarte zostały w dziale **5 „Zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, w tym obszary wskazane do wyłączenia z zabudowy”**;
- 11) obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych –zawarte zostały w dziale **2 „Kierunki zagospodarowania przestrzennego”**, w rozdziale **2.7**;
- 12) obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny – zawarte zostały w dziale **4 „Zasady ochrony środowiska i jego zasobów”**, w dziale **4.1**, w pkt **4.1.5**;
- 13) obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz. U. Nr 41, poz. 412 oraz z 2002 r. Nr 113, poz. 984 i Nr 153, poz. 1271) – zawarte zostały w dziale **3 „Obszary, obiekty i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej”**, w dziale **3.2**, w pkt **3.2.3**;
- 14) i 14a obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji oraz obszary zdegradowane – zawarte zostały w dziale **2 „Kierunki zagospodarowania przestrzennego”**, w rozdziale **2.4**;
- 15) granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych - zawarte zostały w dziale **2 „Kierunki zagospodarowania przestrzennego”**, w rozdziale **2.5**;
- 16) obszary funkcjonalne o znaczeniu lokalnym, w zależności od uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania występujących w gminie - zawarte zostały w dziale **2 „Kierunki zagospodarowania przestrzennego”**, w rozdziale **2.8**.;
- 17) obszary, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100kW, a także ich strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu – zawarte zostały w dziale **7 „Kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej”**, w rozdziale **7.5**;

- 18) obszary, na których przewiduje się lokalizację obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m² - zawarte zostały w dziale 2 „Kierunki zagospodarowania przestrzennego”, w rozdziale 2.6.

2. FUNKCJE MIASTA I ICH ROZWÓJ

Rozwój struktur miejskich

Podział miasta na jednostki ustaleń studium

Wg kolejnych edycji dokumentów planistycznych miasto Toruń podzielone było na 6 jednostek urbanistycznych, stanowiących dzielnice urbanistyczne w układzie przestrzennym. Każda z ww. jednostek dzieliła się ponadto na jednostki strukturalne (3÷7), wśród których wyodrębniano tereny o różnym sposobie użytkowania.

Niniejsza zmiana Studium utrzymuje, ustalony w 2006r., podział miasta na 20 jednostek ustaleń (jednostek urbanistycznych) „oddzielonych” w większości „barierami” funkcjonalnymi w postaci istniejących lub planowanych przebiegów tras komunikacji kołowej i szynowej (kolei) oraz barierą naturalną jaką stanowi rzeka Wisła.

W ustaleniach szczegółowych dla wyodrębnionych jednostek zweryfikowano ich rolę w miejskim obszarze funkcjonalnym ośrodków wojewódzkich i w strukturze funkcjonalno-przestrzennej miasta.

Prawobrzeżna część miasta

Jednostka I	Starotoruńskie Przedmieście
Jednostka II	Barbarka
Jednostka III	Wrzosy
Jednostka IV	Bielany
Jednostka V	Bydgoskie Przedmieście
Jednostka VI	Stare Miasto
Jednostka VII	Chełmińskie Przedmieście
Jednostka VIII	Jakubskie Przedmieście
Jednostka IX	Mokre Przedmieście
Jednostka X	Katarzynka
Jednostka XI	Grębocin Przy Lesie
Jednostka XII	Rubinkowo
Jednostka XIII	Bielawy
Jednostka XIV	Grębocin Nad Strugą
Jednostka XV	Na Skarpie
Jednostka XVI	Kaszczonek

Lewobrzeżna część miasta

Jednostka XVII	Czerniewice
Jednostka XVIII	Rudak
Jednostka XIX	Stawki
Jednostka XX	Podgórz

Ogólna dyspozycja funkcjonalno-przestrzenna miasta

Rozwój przestrzenny miasta jest silnie zdeterminowany warunkami naturalnymi oraz istniejącym zainwestowaniem, w tym także znajdującym się poza granicami administracyjnymi na obszarze gmin przyległych. Studium utrzuwa w generaliach istniejącą strukturę funkcjonalno-przestrzenną: dominację części prawobrzeżnej oraz sukcesywny rozwój struktur miejskich w części lewobrzeżnej, wprowadzając jednocześnie niezbędne korekty wynikające z potrzeb realizacji między innymi, uchwalonej w 2010r., Strategii rozwoju miasta Torunia do roku 2020 oraz rozwoju jego ponadlokalnych funkcji.

Na zmiany, zdefiniowanej w dotychczasowych opracowaniach planistycznych, struktury funkcjonalno-przestrzennej miały i mają duży wpływ także poza przestrzenne uwarunkowania głównie gospodarczo-ekonomiczne.

Głównym ośrodkiem, skupiającym szeroką gamę usług o znaczeniu ponadlokalnym (krajowym i wojewódzkim) i lokalnym (miejskim i międzygminnym), z funkcją mieszkaniową jako funkcją równorzędną będzie nadal centrum miasta skupione wokół zespołu staromiejskiego W części lewobrzeżnej - zbliżoną rolę w strukturze miasta przypisano zachowanemu „centrum” d. miasta Podgórz.

Szeroka dolina Wisły wraz ze zbiegającą się z nią, w granicach administracyjnych miasta, doliną Drwęcy - pełnią i pełnić będą ważną rolę korytarzy ekologicznych o znaczeniu międzynarodowym i krajowym. Równocześnie jednak ich fragmenty predestynowane są dla rozwoju funkcji rekreacyjno-turystycznych z ograniczeniami dla lokalizacji nowej zabudowy.

Rozwój miasta przebiegać będzie „dwutorowo”:

- drogą przekształceń funkcjonalnych i przestrzennych oraz wypełnienia istniejących struktur w ramach terenów już zurbanizowanych, z zachowaniem walorów środowiska przyrodniczego i kulturowego,
- drogą „przygotowywania” technicznego - nowych terenów zlokalizowanych głównie w części lewobrzeżnej oraz północnej i wschodniej części prawobrzeża.

Zadaniem studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy jest określenie polityki przestrzennej i lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego, przyjmując jako podstawę tych działań zasady ładu przestrzennego i zrównoważonego rozwoju.

Proponowane niżej zasady polityki przestrzennej są pochodnymi m.in. wizji i misji rozwoju miasta przyjętych w Strategii rozwoju miasta Torunia do roku 2020, wniosków wynikających z obecnego stanu zagospodarowania, rozwoju przewidywanego w oparciu o obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, potencjału rozwojowego oraz zewnętrznych i wewnętrznych uwarunkowań tego rozwoju, w tym również priorytetów i zadań określonych w dokumentach szczebla krajowego i wojewódzkiego.

Jako podstawę zagospodarowania przestrzennego miasta przyjmuje się następujące zasady polityki przestrzennej:

- oszczędnej gospodarki zasobami i wykorzystanie rezerw terenowych w obrębie obszarów zainwestowanych; intensyfikacja wykorzystania obszarów zainwestowanych oraz ich restrukturyzacja;
- minimalizacji konfliktów, wynikających z przesłanek funkcjonalnych i przestrzennych, wywołujących negatywne skutki środowiskowe, społeczne i gospodarcze, np. poprzez zmianę lub dyslokację funkcji szczególnie kolizyjnych;
- kształtowanie „image” miasta poprzez rewaloryzację i podnoszenie jakości przestrzeni miejskich (ze szczególnym uwzględnieniem: Starego Miasta i jego bezpośredniego otoczenia, Bydgoskiego Przedmieścia, Chełmińskiego Przedmieścia, Mokrego Przedmieścia, Jakubskiego Przedmieścia i dawnego centrum miasta Podgórz) oraz tworzenia nowych, atrakcyjnych przestrzeni miejskich ze szczególnym uwzględnieniem terenów przy głównych, wlotowych trasach komunikacyjnych oraz w „węzłowych punktach przesiadkowych” – m.in. dworcach: Toruń-Główny, Toruń-Miasto i Toruń-Wschodni;
- tworzenia Miejskiego Systemu Ekologicznego; zasada ta ma na celu czynne kształtowanie ekosystemu miasta i powinna być realizowana przez dążenie do zapewnienia ciągłości przestrzennej i funkcjonalnej terenów zielonych i ich powiązania z terenami leśnymi położonymi zarówno w granicach miasta jak i poza jego obrębem oraz obszarami otwartymi doliny Wisły oraz przez dążenie do zwiększenia udziału powierzchni biologicznie czynnych w strukturze zagospodarowania poszczególnych obszarów;
- integracji otwartych przestrzeni publicznych, kształtujących tożsamość miasta i jego poszczególnych obszarów; zasada ta powinna być realizowana poprzez kształtowanie wielofunkcyjnych makro-wnętrz urbanistycznych, integrujących główne ciągi uliczne i place z terenami zielonymi o funkcjach ekologicznej i rekreacyjnej oraz z obiektami użyteczności publicznej;

- angażowania funduszy gminnych w realizację obiektów i urządzeń infrastrukturalnych (komunikacyjnych i sieci inżynierskich) a także korzystanie z prawa pierwokupu w transakcjach sprzedaży działek, w odniesieniu do terenów niezbędnych dla zaspokojenia potrzeb wspólnych społeczności lokalnej - na obszarach przewidywanych dla rozwoju struktur miejskich. Wybór terenów i skala zaangażowania środków gminnych określone będą każdorazowo w powiązaniu z budżetem miasta;
- kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej miasta w oparciu o określone strefy i podstrefy, co oznacza odnoszenie poszczególnych ustaleń funkcjonalnych do ww. i wynikającego, z odmienności stanu i charakteru ich zagospodarowania, potencjału rozwojowego i uwarunkowań rozwoju;
- pełnego zabezpieczenia obsługi ludności w sferze usług publicznych głównie poprzez adaptacje, modernizacje i rozbudowy istniejących obiektów a także budowę nowych, sukcesywnie i w miarę występujących potrzeb, na obszarach przewidywanych dla rozwoju struktur miejskich;
- tworzenia gminnego zasobu działek i gruntów budowlanych w celu ułatwienia pozyskiwania terenów prywatnych na cele publiczne i jako oferty stymulującej rozwój, pożądanym na terenie miasta działalnością gospodarczą prywatnych inwestorów;
- kształtowanie sprawnego systemu powiązań z zewnętrznym układem komunikacyjnym i powiązań „wewnątrz” miejskich poprzez m.in.
 - kontynuację budowy tras średnicowych (w prawo- i lewobrzeżnej części miasta oraz Trasy Wschodniej z wyprowadzeniem układu w kierunku węzła autostradowego Turzno (Toruń Północ) oraz rozbudowę istniejącego odcinka ul. Łódzkiej i powiązaniem jej z drogą S-10, realizację nowych przepraw mostowych (Trasy Nowomostowej oraz Trasy Zachodniej),
 - nadanie priorytetu kontynuacji rozbudowy istniejącego układu drogowego (m.in. ul.: Szosa Olsztyńska – do granic administracyjnych miasta z gminą Lubicz, ul. Szosa Chełmińska – na odcinku od Al. Jana Pawła II do ul. Polnej);
 - realizację nowych i modernizację istniejących ulic podstawowego i wspomagającego układu komunikacyjnego, dostosowanych do kierunku rozwoju struktur miejskich i potrzeb przewidywanych funkcji, z uwzględnieniem minimalizacji konfliktów i zagrożeń dla bezpośredniego otoczenia drogą rozwiązań technicznych i technologicznych;
- wprowadzenia priorytetu dla transportu zbiorowego wraz z działaniami na rzecz jego usprawnienia (m.in. poprzez modernizację i rozbudowę istniejących trakcji tramwajowych wraz z budową pełno standardowych pętli tramwajowych i zaplecza technicznego - zajezdni), a także tworzenia integracyjnych „węzłów” przesiadkowych umożliwiających wybór alternatywnego środka komunikacji zbiorowej (np. kolej – tramwaj - autobus lub tramwaj - autobus);
- promocję ruchu rowerowego poprzez realizację spójnej sieci dróg rowerowych zapewniającej - oprócz funkcji rekreacyjnej – alternatywną, w stosunku do ruchu samochodowego i pieszego, formę dojazdów do pracy, szkół czy usług;
- poprawy jakości obsługi miasta w zakresie infrastruktury technicznej poprzez:
 - utrzymanie sprawnego miejskiego systemu zaopatrzenia w wodę opartego m.in. na modernizacji i rozbudowie istniejących ujęć wody oraz modernizacji, wymianie i rozbudowie miejskich sieci wodociągowych - gwarantujących nieprzerwane dostawy wody z poprawą jej jakości;
 - oparcie gospodarki ściekowej na modernizacji i rozbudowie istniejących miejskich sieci a także budowie miejskich systemów dla obsługi głównych i potencjalnych kierunków rozwoju struktur miejskich;
 - dostosowanie, z ewentualnymi korektami, wieloletnich planów rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych sporządzanych przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne Toruńskie Wodociągi Sp. z o.o. - do kierunków rozwoju struktur miejskich;
 - ochronę i właściwej eksploatacji systemów melioracji wodnych;
 - poprawę ochrony przeciwpowodziowej poprzez regulację, naprawę i odbudowę rzek i kanałów: Strugi Toruńskiej i Strugi Lubickiej, Kanału Nieszawskiego oraz Kanału Czerniewickiego, odbudowę przepustu na Kanale Czerniewickim;
 - zapewnienie zwiększonych dostaw gazu z istniejącego źródła w oparciu o gazociągi wysokiego ciśnienia ze stacjami redukcyjno-pomiarowymi I°;
 - rozbudowę i poprawę funkcjonowania systemu zaopatrzenia w gaz zwłaszcza poprzez modernizację istniejących sieci średniego i niskiego ciśnienia, powiększenie wydajności

i budowę nowych stacji redukcyjno-pomiarowych II° (średniego/niskiego ciśnienia) oraz rozbudowę (budowę) sieci rozdzielczej średniego ciśnienia i rozbudowę (budowę) sieci niskiego ciśnienia z uwzględnieniem głównych kierunków rozwoju struktur miejskich;

- rozbudowę systemu zaopatrzenia miasta w energię ciepłą z modernizacją i rozbudową magistralnych sieci ciepłowniczych, techniczną i technologiczną restrukturyzacją źródeł ciepła, a także poprzez wzrost skojarzenia produkcji energii cieplnej z likwidacją małych kotłowni o niskiej sprawności;
- stworzenie preferencji dla systemów grzewczych bezemisyjnych, o emisji nie przekraczającej dopuszczalnych norm zanieczyszczeń lub podłączenie do wysokosprawnej sieci ciepłowniczej,
- poprawę warunków dostaw energii elektrycznej poprzez rozbudowę i przebudowę istniejących linii WN, budowę nowych stacji transformatorowych, rozbudowę i modernizację linii SN oraz nn z uwzględnieniem głównych i potencjalnych kierunków rozwoju struktur miejskich;
- intensyfikację istniejących i wprowadzenie nowych systemów selektywnej zbiórki odpadów komunalnych.

Audyt krajobrazowy

Obowiązek sporządzenia audytu krajobrazowego, wprowadzony do porządku prawnego 11 września 2015r., spoczywa na organach samorządu województwa. Wymieniony dokument opracowywany być musi dla obszaru województwa nie rzadziej niż raz na 20 lat.. Do czasu uchwalenia niniejszego Studium ... przedmiotowy audyt krajobrazowy nie został opracowany.

3. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Ogólne zasady polityki przestrzennej

Kierunki zagospodarowania przestrzennego to określenie długofalowego procesu zmian struktury funkcjonalno-przestrzennej (wizja ewolucji) miasta, wyznaczonych z jednej strony przez cele rozwoju zdefiniowane w przyjętej Strategii ..., a z drugiej strony przez możliwości wynikające ze stanu istniejącego.

W Studium ... przyjęto zasadę określania kierunków zagospodarowania w odniesieniu do wyodrębnionych jednostek ustaleń – jednostek urbanistycznych, poprzez:

- określenie stref polityki przestrzennej (głównych stref strukturalno-przestrzennych) i podstref działań, wyodrębnionych na podstawie kryterium oceny stopnia zainwestowania, udziału terenów biologicznie czynnych, w tym wymagających ochrony przed antropopresją i predyspozycji dla rozwoju funkcji miejskich, a także roli poszczególnych obszarów w strukturze przestrzennej miasta i skali zaangażowania samorządu gminnego w ich kształtowaniu;
- określenie obszarów i terenów strukturalnych.

Podział miasta na: strefy polityki przestrzennej (główne strefy strukturalno - przestrzenne) i podstrefy działań, obszary i tereny strukturalne

Dla potrzeb realizacji polityki przestrzennej określono strefy polityki przestrzennej, natomiast ze względu na sposób zagospodarowania i użytkowania poszczególnych obszarów miasta, cech ich struktury oraz uwzględniając obecną i przewidywaną dynamikę procesów ich rozwoju - w ramach stref polityki przestrzennej, określone zostały podstrefy działań:

- Z - strefa zurbanizowana** obejmująca obszary o dominacji zainwestowania miejskiego w różnym stopniu ukształtowania przestrzennego lub obszary przewidziane do urbanizacji. W ramach tej strefy określa się podstawowe przeznaczenie wyodrębnionych obszarów i terenów

strukturalnych oraz wyznacza obszary i tereny predestynowane do zagospodarowania funkcjami miejskimi. Oznacza to sukcesywną wymianę form zagospodarowania wpływających negatywnie na otoczenie na terenach zabudowanych i rozwój struktur miejskich na określonych ustaleniach obszarach. Strefa ta zawiera następujące podstrefy działań:

Z.1 - podstrefa zachowania istniejącego układu przestrzennego.

Niniejszą podstrefą objęto tereny o wykształconym układzie przestrzennym i zakończonym - w podstawowych elementach - procesie zagospodarowania.

Oznacza to, że wszelkie działania inwestycyjne, remontowe i eksploatacyjne muszą być generalnie podporządkowane:

- istniejącemu układowi przestrzennemu, bez zasadniczych zmian przeznaczenia terenów, które spowodowałyby zwiększenie uciążliwości dla funkcji podstawowej określonej ustaleniem obszaru lub terenu strukturalnego,

- podnoszeniu standardów użytkowania obszaru, w tym zwłaszcza w zakresie „dozbrojenia” lub modernizacji sieci infrastruktury technicznej, urządzenia ulic, zagospodarowania zieleni itp. Dopuszcza się ewentualne korekty uzupełniającego układu drogowego, wynikające z uwarunkowań lokalizacji elementów podstawowego układu komunikacyjnego.

W zależności od lokalnych uwarunkowań dopuszcza się wymianę lub rozbudowę i przebudowę istniejących budynków lub budowli oraz budowę nowych na wolnych działkach budowlanych. Wskazuje się na potrzebę wyeliminowania drogą techniczną bądź technologiczną lub poprzez zmianę sposobu dotychczasowego użytkowania - dla funkcji stwarzających uciążliwość i pogarszających standardy użytkowania terenów przyległych, a także wprowadzających ograniczenia w funkcjonowaniu dotychczasowych form użytkowania, zgodnych z przeznaczeniem głównym obszaru lub terenu.

Z.2 - podstrefa wspierania procesów urbanizacji.

Niniejszą podstrefą objęto obszary, dla których wcześniejszymi opracowaniami planistycznymi (obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego) określone zostały „reguły gry” w przestrzeni i rozpoczęty został proces urbanizacji obszaru lub terenu.

Oznacza to, że na obszarach objętych tą podstrefą samorząd gminny dążyć będzie do zdynamizowania rozwoju poprzez realizację lub uzupełnienie brakujących elementów infrastruktury technicznej (w tym dróg publicznych) i społecznej, a także korzystać będzie z prawa pierwokupu w transakcjach sprzedaży działek budowlanych.

Generalnie utrzymuje się określoną w wyżej wymienionych dokumentach, strukturę funkcjonalno-przestrzenną poszczególnych terenów, z możliwością dokonywania - w drodze zmiany planu - korekt tej struktury, wynikających z potrzeb, które nie mogły być lub nie zostały zdefiniowane na etapie sporządzania planu, w tym w szczególności:

- uwzględnienia interesu publicznego lub walorów ekonomicznych przestrzeni,
- rozwoju podstawowego układu komunikacyjnego,
- wprowadzenia nowych elementów infrastruktury społecznej lub technicznej;

Z.3 - podstrefa modernizacji i uzupełnień.

Obejmuje ona tereny zróżnicowane pod względem charakteru użytkowania i zabudowy, z obiektami o różnym stanie technicznym - wymagające uporządkowania istniejącego układu przestrzennego i poprawy jakości przestrzeni w ramach własności poprzez:

- utrzymanie struktury przestrzennej z niezbędną modernizacją elementów zagospodarowania, w tym zwłaszcza poprawą stanu technicznego lub estetycznego obiektów, zapewnieniem prawidłowych powiązań komunikacyjnych (z wykorzystaniem istniejących dróg publicznych lub wewnętrznych), budowę nowych dróg, oraz wprowadzeniem elementów zagospodarowania, właściwych dla określonej funkcji - w tym zwłaszcza zieleni,

- przekształcenia funkcjonalne z ewentualną wymianą bądź uzupełnieniami zabudowy.

W ramach tej podstrefy działania samorządu gminnego ograniczać się będą do „poprawy” warunków funkcjonowania obszarów lub terenów poprzez:

- modernizację lub rozbudowę sieci infrastruktury technicznej,
- urządzenie istniejących ulic, z ich ewentualną rozbudową o nowe odcinki, w tym zwłaszcza niezbędne dla obsługi obszarów, na których realizacja elementów podstawowego układu

komunikacyjnego „wymusiła” zmiany (np. zakończenie placem do nawracania) w istniejącym systemie obsługi komunikacyjnej,

Z.4 - podstrefa przebudowy (reurbanizacji).

Niniejszą podstrefą objęto tereny o znikomym stopniu uporządkowania istniejącego układu, przemieszaniu funkcji wzajemnie kolizyjnych lub o niewielkim stopniu zainwestowania, w tym występowania zabudowy o niskiej wartości technicznej lub substandardowej, a także form zagospodarowania, które nie mogą być zaakceptowane na dalszych etapach rozwoju miasta.

Główne działania w tej podstrefie oparte będą na wieloaspektowych „programach naprawczych”. Wymagają one zintegrowanego postępowania zarówno ze strony samorządu gminnego jak i obecnych bądź przyszłych inwestorów, a także wsparcia finansowego ze środków zewnętrznych.

Wymienione wyżej procesy wymagają kontroli i interwencji miasta, ze względu na konieczność całościowego, długookresowego postępowania, potencjalną sprzeczność interesów prywatnego i publicznego lub konieczność koordynacji działań różnych podmiotów.

Z.5 - podstrefa rozwoju funkcji miejskich.

Obejmuje ona tereny, w obrębie których planowana jest zmiana wykorzystania terenów rolniczych (w tym części nieużytków) - na cele zagospodarowania funkcjami miejskimi, terenów przemysłowych i powojkowych oraz część terenów ekstensywnie zabudowanych bądź zagospodarowanych i część terenów, na których trwa realizacja inwestycji w oparciu o prawomocne decyzje administracyjne.

Oznacza to aktywne angażowanie budżetu miejskiego w realizację układu komunikacyjnego oraz uzbrojenia technicznego terenów, w oparciu o ustalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, decyzje administracyjne (o warunkach zabudowy lub o ustalaniu lokalizacji inwestycji celu publicznego) i programy branżowe. Skala tego zaangażowania i wynikające z niej tempo urbanizacji uwarunkowane być powinny możliwościami budżetu oraz priorytetami dla realizacji kolejnych zadań, określonych w Wieloletnich Planach Inwestycyjnych.

E - strefa ekologiczna obejmująca struktury przyrodnicze o randze międzynarodowej i krajowej, które z punktu widzenia interesu publicznego kształtowane być muszą według zasad polityki proekologicznej. Na obszarach i terenach położonych w tej strefie nie powinny następować zasadnicze zmiany w dotychczasowym przeznaczeniu, a działania, w odniesieniu do dotychczasowych form użytkowania, skupiać się powinny na podnoszeniu standardów zagospodarowania i użytkowania z jednoczesną eliminacją funkcji kolizyjnych. W strefie tej dopuszcza się nowe elementy infrastruktury technicznej (w tym drogi). Ich lokalizacja wymaga zaprojektowania i realizacji stosownych zabezpieczeń. Strefa ta zawiera następujące podstrefy działań:

E.1 - podstrefa ochrony i konserwacji.

Niniejszą podstrefą objęto najcenniejsze przyrodniczo obszary podstawowe dla systemu ekologicznego, lokalnego i ponadlokalnego - zwartych kompleksów leśnych w części uznanych za ochronne i części otwartych dolin rzecznych.

Oznacza to podporządkowanie wszelkich działań związanych ze zmianami sposobu użytkowania i zagospodarowania - funkcji ekologicznej.

Realizacja niezbędnych elementów infrastruktury technicznej, w tym elementów systemu transportu drogowego, kolejowego i lotniczego wymaga wprowadzenia stosownych zabezpieczeń, maksymalnie ograniczających ewentualny negatywny wpływ na środowisko.

Powyższe nie dotyczy działań związanych z ochroną przeciwpowodziową oraz robót związanych z regulacją i utrzymaniem wód.

Na obszarach użytkowanych rolniczo, objętych tą podstrefą należy wykluczyć lokalizację nowej zabudowy rolnej na terenach nie objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.

Na terenach, dla których obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego dopuszczają zabudowę - jej realizacja wymaga pełnego uzbrojenia technicznego i wzmoczonej kontroli sposobu użytkowania i zagospodarowania terenów.

Dopuszcza się ekstensywne formy użytkowania rekreacyjnego w postaci ścieżek dydaktycznych, ciągów spacerowych i rowerowych oraz miejsc wypoczynku i punktów widokowych, a także urządzeń związanych z wypoczynkiem nadwodnym i wędkarstwem. Ewentualne użytkowanie ścieżek i ciągów jako szlaków konnych wymaga oceny skutków dla środowiska przyrodniczego.

Dla istniejącej zabudowy mieszkaniowej, niezwiązanej z gospodarką leśną, dopuszcza się przebudowę, rozbudowę lub modernizację w granicach istniejących, wydzielonych działek budowlanych.

Dopuszcza się realizację nowej zabudowy na istniejących, wydzielonych działkach budowlanych, jako uzupełnienie istniejących skupisk zabudowy mieszkaniowej lub siedlisk zabudowy zagrodowej (na terenach nie objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego).

E.2 - podstrefa ograniczonego zainwestowania.

Niniejszą podstrefą objęto obszary położone w bezpośrednim sąsiedztwie terenów najcenniejszych przyrodniczo lub część terenów cennych przyrodniczo - na których występują lub mogą wystąpić różne formy użytkowania i zabudowy (np. wynikające z obowiązujących mpzp. lub wydawanych decyzji administracyjnych).

Działania samorządu gminnego w obszarach i terenach położonych w tej podstrefie koncentrować się powinny w szczególności na:

- wzmożonej kontroli i ewentualnie interwencji w odniesieniu do użytkowania i zagospodarowania, w tym zwłaszcza w zakresie zmian naturalnego ukształtowania terenu, nieuzasadnionej likwidacji skupisk roślinności naturalnej, a także przekształceń lub likwidacji naturalnych cieków i zbiorników wodnych oraz rodzaju działalności gospodarczej pod kątem jej wpływu na poszczególne ekosystemy,
- podnoszeniu standardów użytkowania obszarów i terenów zabudowanych lub na których dopuszcza się zabudowę - w zakresie wyposażenia infrastrukturą techniczną.

Na obszarach położonych w tej podstrefie wyklucza się: intensywną zabudowę mieszkaniową, działalności gospodarcze, usługowe bądź produkcyjne. Wyklucza się również lokalizację przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyłączeniem infrastruktury technicznej i instalacji odnawialnych źródeł energii. Ewentualną powierzchnię eksploatację należy ograniczyć do uzasadnionych ekonomicznie przypadków.

S - strefa pośrednia obejmująca istniejące lub projektowane tereny zainwestowania miejskiego o dużym udziale powierzchni biologicznie czynnych, istotnych dla kształtowania systemu ekologicznego miasta.

Działania w tej strefie podporządkowane być powinny maksymalnemu zabezpieczeniu występujących wartości przyrodniczych z dopuszczeniem zmian istniejących form zagospodarowania bądź użytkowania. Strefa ta zawiera następujące podstrefy działań:

S.1 - podstrefa umiarkowanego rozwoju.

Niniejszą podstrefą objęte zostały obszary i tereny o rozpoczętych procesach urbanizacji (w oparciu o obowiązujące mpzp.) lub predestynowane do rozwoju funkcji miejskich, a także tereny większych zespołów zieleni leśnej lub parkowej oraz niektórych cmentarzy, położone generalnie w terenach pomocniczych dla systemu ekologicznego (mających znaczenie m.in. dla przewietrzania miasta, stanowiących w części „łączniki” pomiędzy terenami węzłowymi i współtworzącymi system ekologiczny).

Działania samorządu gminnego w tej podstrefie ukierunkowane będą w szczególności na:

- kontrolę intensywności zagospodarowania i użytkowania poszczególnych terenów zgodnie z obowiązującymi aktami prawa miejscowego z dopuszczeniem zmian ustalonego w tych dokumentach przeznaczenia, nie powodujących zwiększenia intensywności zabudowy lub użytkowania lub zmniejszenia powierzchni biologicznie czynnych,
- utrzymanie i „wzbogacenie” szaty roślinnej terenów istniejącej zieleni leśnej z przekształceniem jej w zielen parkową (parki leśne) wraz z urządzeniami służącymi rekreacji i wypoczynkowi,
- kształtowanie terenów przewidzianych pod rozwój cmentarzy jako założeń parkowych,

- określenie zasad zabudowy i zagospodarowania na terenach nie objętych m.p.z.p. ze szczególnym uwzględnieniem roli obszaru w systemie (np. korytarz przewietrzania i łącznik pomiędzy terenami węzłowymi i współtworzącymi system ekologiczny),
- „dozbrojenie” i modernizację istniejących sieci infrastruktury technicznej na obszarach przewidzianych dla funkcji miejskich.

S.2 - podstrefa kontrolowanego rozwoju.

Niniejszą podstrefą objęte zostały obszary o różnych formach użytkowania oraz o różnym stopniu zagospodarowania lub zabudowy - charakteryzujące się generalnie położeniem: w obrębie terenów współtworzących system ekologiczny (w rejonie Strugi Toruńskiej) lub w bezpośrednim sąsiedztwie terenów węzłowych systemu ekologicznego (lasów, doliny Wisły), a także niewielkie fragmenty położone w „korytarzach łącznikowych” (pomocniczych) systemu ekologicznego.

Obszary objęte tą podstrefą mogą być urbanizowane, a obszary zurbanizowane muszą podlegać procesowi uporządkowania istniejących form użytkowania i zabudowy - na warunkach zapewniających utrzymanie bądź wzmocnienie ich ekologicznej funkcji.

Oznacza to m.in. podjęcie, ze strony samorządu gminnego, działań zmierzających do:

- uporządkowania i modernizacji istniejącego zagospodarowania z eliminacją użytkowania lub zagospodarowania mogących stanowić zagrożenie dla środowiska w drodze „dozbrojenia” infrastrukturą techniczną, podjęcia działań zmierzających do zapewnienia dostępu, z wprowadzeniem np. ścieżek spacerowych na terenach przyległych do Strugi Toruńskiej,
- ustalenia zasad i standardów zabudowy i zagospodarowania dla terenów niezabudowanych lub ekstensywnie użytkowanych (tereny zieleni leśnej, nieużytki, ogrody działkowe) z uwzględnieniem predyspozycji funkcjonalnych określonych w „Studium ...” w formie obszarów i terenów strukturalnych,
- pełne uzbrojenie terenów podlegających urbanizacji.

S.3 - podstrefa ochrony z konserwacją i modernizacją.

Niniejszą podstrefą objęte zostały obszary i tereny o różnych formach zagospodarowania, zabudowy oraz użytkowania w części objęte obowiązującymi mpzp. - położone generalnie w terenach współtworzących system ekologiczny (m.in. doliny rzek: Strugi Toruńskiej i Strugi Lubickiej) oraz tereny niezabudowane o dużych powierzchniach czynnych biologicznie objęte ochroną na podstawie ustawy Prawo Wodne i część terenów zieleni fortecznej - pomocniczych w systemie ekologicznym.

Działania samorządu gminnego w tej podstrefie ukierunkowane będą w szczególności:

- w odniesieniu do terenów o różnych formach zagospodarowania, zabudowy lub użytkowania na:

- promocję działań proekologicznych polegających zwłaszcza na zagospodarowaniu rekreacyjno-wypoczynkowym, tworzeniu ogólnodostępnych ciągów spacerowych, ścieżek rowerowych,
- ewentualną wymianę elementów zieleni na bardziej dostosowaną do siedlisk,
- kontrolę sposobu zagospodarowania i użytkowania, w tym zwłaszcza w aspekcie przekształceń naturalnego ukształtowania terenu i ewentualnych przekształceń form istniejącej zieleni,
- „dozbrojenie” lub modernizację istniejących sieci infrastruktury technicznej,
- kontrolę form działalności gospodarczych mogących negatywnie oddziaływać na ekosystemy;

- w odniesieniu do obszarów niezabudowanych objętych ochroną na podstawie ustawy Prawo Wodne na:

- zagospodarowanie zgodnie z wymaganiami określonymi odrębnymi przepisami oraz ochronę przed zabudową i intensywnym użytkowaniem;
- w odniesieniu do terenów zieleni fortecznej na:
 - rewaloryzację tej zieleni z uwzględnieniem wymagań konserwatorskich dotyczących ochrony obiektów fortecznych,
 - określenie zasad i wymagań dotyczących możliwości wykorzystania fortów i terenów przyległych dla współczesnych funkcji użytkowych.

Strefy E i S tworzą razem podstawy (rdzeń) Miejskiego Systemu Ekologicznego (MSE).

Dwa obszary miasta, ze względu na ich specyfikę, objęto odrębnymi strefami:

- C - centrum** - szczególnej tożsamości; obejmuje obszary, najcenniejsze dla fizjonomii miasta w części objęte ochroną prawną, w części wymagające zabezpieczeń trwania charakterystycznych dla Torunia struktur urbanistycznych w warunkach przekształceń własnościowych i związanych z nimi „nacisków inwestorów”. Strefa ta zawiera następujące podstrefy działań:
- C.1** - podstrefa maksymalnej ochrony historycznej struktury przestrzennej z priorytetem dla wymagań konserwatorskich. Obszar wskazany do objęcia planem zarządzania miejscem wpisanym na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO.
- C.2** - podstrefa ochrony zachowanych wartościowych elementów z jednoczesnym wspieraniem działań modernizacyjnych. Wspieranie działań modernizacyjnych ma na celu podniesienie technicznej i użytkowej wartości obiektów i zespołów urbanistycznych z dopuszczeniem wymiany niektórych obiektów - pod warunkiem spełnienia wymogów konserwatorskich.
- O - potencjalnej rezerwy dla rozwoju przestrzennego miasta;** obejmująca obszary o trudnym do określenia, na obecnym etapie, horyzoncie czasowym ich udostępnienia dla rozwoju struktur miejskich (część terenów uznanych za zamknięte dawnego poligonu wojskowego).

Obszary i tereny strukturalne

Studium przyjmuje zasadę określania „generalnego” przeznaczenia poszczególnych części miasta poprzez określenie obszarów i terenów strukturalnych. Oznacza to możliwość wprowadzania w poszczególnych obszarach i terenach strukturalnych innych form użytkowania terenu (funkcji) niż wymienione w nazwie obszaru czy terenu o ile nie występują przeciwwskazania środowiskowe (środowiska przyrodniczego lub kulturowego), społeczne lub ekonomiczne, wskazujące na możliwość: pogorszenia jakości przestrzeni oraz warunków jej zagospodarowania i użytkowania, a także obniżenia wartości ekonomicznej terenów przyległych.

Studium wyróżnia następujące obszary i tereny strukturalne: obszary wielofunkcyjne, obszary usług publicznych, obszary usług publicznych w zieleni, obszary usług, obszary usług w zieleni, obszary usługowo - mieszkaniowe, obszary usługowo - produkcyjne, obszary produkcyjno – usługowe, obszary zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, obszary zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, obszary zabudowy wielorodzinnej i usług, obszary obsługi komunalnej miasta, obszary usług rekreacji i turystyki w zieleni, obszary zieleni leśnej, obszary zieleni parkowej, obszary zieleni ochronnej, tereny wód powierzchniowych, tereny ogrodów działkowych, tereny cmentarzy, tereny zamknięte wskazane do przekształceń (w kierunku: zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, usług publicznych i zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, potencjalna rezerwa dla rozwoju przestrzennego miasta), tereny kolejowe.

Wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów

Dla poszczególnych stref polityki przestrzennej określono wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów odnoszące się do:

- wielkości powierzchni zabudowy w stosunku do powierzchni działki budowlanej,
- udziału powierzchni biologicznie czynnej w stosunku do powierzchni działki budowlanej.

Wskaźniki te, powinny być uwzględniane przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz ich zmian.

W przypadku terenów posiadających miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego dopuszcza się zmianę ustalonych wskaźników w dostosowaniu do lokalnych uwarunkowań.

W sporządzanych planach miejscowych - w uzasadnionych, względami zachowania: ładu przestrzennego, w tym urbanistyki i architektury, walorów ekonomicznych przestrzeni czy potrzeb interesu publicznego - przypadkach dopuszcza się odstępianie od określonych wskaźników.

Dla stref polityki przestrzennej centrum (C) i potencjalnej rezerwy dla rozwoju przestrzennego miasta (O), nie występuje potrzeba ustalania omawianych wskaźników.

Obszary, na których rozmieszczone będą ponadlokalne i lokalne inwestycje celu publicznego

Na załączniku graficznym *Polityka przestrzenna - instrumentalizacja* - wskazano imiennie określone zadania bądź inwestycje realizujące ponadlokalne i lokalne cele publiczne.

Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji oraz obszary zdegradowane

W niektórych przypadkach obszary i tereny określone, w niniejszym dokumencie jako wymagające: przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji oraz obszary zdegradowane, w części lub w całości pokrywają się. Nie oznacza to jednak wzajemnej niespójności pomiędzy ustaleniami Studium ... lecz wynika z odmienności kryteriów, wg których je wyodrębniono oraz działań naprawczych jakie należy podjąć.

Niektóre z działań są wzajemnie uzupełniającymi się lub mogą wynikać z odmienności procedur i czasu trwania postępowania „naprawczego”. Odrębnym ocenom podlegać też będą efekty prowadzonych postępowień.

Obszary wymagające przekształceń

Pojęcie przekształceń odnosi się do kompleksowych działań związanych ze zmianą lub uporządkowaniem istniejącego zagospodarowania lub użytkowania.

Przekształceniom podlegać może zarówno funkcja (użytkowanie) jak i przestrzeń (układ urbanistyczny i zabudowa) lub i funkcja i przestrzeń.

Podstawowym kryterium wskazania tych obszarów jest ich rola i położenie w strukturze funkcjonalno-przestrzennej miasta, a także stopień nawarstwienia uwarunkowań - wymagające długofalowych i zintegrowanych działań ze strony samorządu gminnego oraz inwestorów.

W części, obszary wskazane jako wymagające przekształceń, odpowiadają obszarom zakwalifikowanym do: strefy zurbanizowanej „Z” w podstrefach działań: „3 - modernizacji i uzupełnień” oraz „4 - przebudowy (reurbanizacji)” a także obszarom w strefach: „S” –pośredniej, w podstrefie działań „2 - kontrolowanego rozwoju” i „C” – centrum, w podstrefie działań „2 - ochrony zachowanych wartościowych elementów”.

Generalnie przekształcenia dotyczą 3 kategorii obszarów:

- 1) obszary przemysłowe i przemysłu będącego w trakcie restrukturyzacji oraz tereny powojkowe i tereny kolejowe, które stały się zbędne dla potrzeb obrony narodowej lub transportu kolejowego;
- 2) obszary w części zabudowane, objęte obowiązującymi do 31 grudnia 2005 r. strefami ochronnymi, w ramach których nie doszło do zagospodarowania terenów zgodnie z wydanymi decyzjami administracyjnymi oraz obszary zabudowane, na których nie doszło do realizacji planowanych - w kolejnych edycjach dokumentów planistycznych - funkcji;
- 3) obszary użytkowane rolniczo (polowe bez zabudowy) lub jako ogrody działkowe, które mogłyby stanowić potencjalne obszary zainwestowania miejskiego na ściśle określonych, w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, warunkach i zasadach oraz nieużytki;

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Torunia wskazuje tereny wymagające przekształceń ze względów funkcjonalno-przestrzennych. Tereny wskazane do przekształceń, wpisują się również do kategorii terenów zdegradowanych, które po przeprowadzenia stosownych analiz mogą być objęte programami rewitalizacji.

Obszary osiedli mieszkaniowych wymagające rehabilitacji.

Pojęcie rehabilitacji (łac. *re* - znów, na nowo, przeciw; *habilis* - sprawny, należyty, stosowny) stała się nieodzowną składową rozwoju socjalnego każdego nowoczesnego kraju. Rehabilitacja /w ujęciu urbanistycznym zastosowanym w niniejszym dokumencie/ - to proces przystosowywania warunków zamieszkania w osiedlach do współczesnych standardów cywilizacyjnych. Celem tego procesu jest podniesienie jakości życia mieszkańców osiedli.

Proces ten zmierzać powinien do:

- uporządkowania i uzupełniania (wzbogacenia) zieleni osiedlowej i terenów rekreacji codziennej (w dostosowaniu do potrzeb wszystkich grup wiekowych mieszkańców osiedla),
- poprawy estetyki budynków i przestrzeni wspólnych,
- określenia możliwości i zasad wprowadzenia zabudowy uzupełniającej,
- określenia potrzeb i możliwości wzbogacenia lub wprowadzenia usług.

Rehabilitację wybranych osiedli mieszkaniowych mogą stanowić również zmiany o charakterze funkcjonalno-przestrzennym.

Realizacja tych celów wymaga pełnej współpracy pomiędzy samorządem gminy, jednostkami wspomagającymi ten samorząd (Radami Osiedli), zarządami spółdzielni lub wspólnotami mieszkaniowymi oraz mieszkańcami.

Do objęcia działaniami związanymi z rehabilitacją wskazuje się osiedla mieszkaniowe wielorodzinne realizowane głównie w systemie prefabrykacji, położone w strefie Z.

Osiedla wskazane do rehabilitacji, mogą się również wpisywać się do kategorii terenów zdegradowanych Po przeprowadzeniu stosownych analiz, osiedla te mogą być objęte działaniami rewitalizacyjnymi.

Obszary wymagające rekultywacji lub remediacji

Pojęcie rekultywacji (wg definicji zawartej w ustawie z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych) to nadanie lub przywrócenie gruntom zdegradowanym (grunty, których rolnicza lub leśna wartość zmalała) albo zdewastowanym (grunty, które utraciły całkowicie swoją wartość użytkową) wartości użytkowych lub przyrodniczych przez właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowanie stosunków wodnych, odtworzenie gleb, umocnienie skarp oraz odbudowanie lub zbudowanie niezbędnych dróg.

Do terenów przeznaczonych do rekultywacji zalicza się zdegradowane lub zdewastowane grunty, takie jak: nieczynne hałdy, wysypiska, zapadliska, tereny po działalności przemysłowej i górniczej oraz po poligonach wojskowych, dla których właściwe organy zatwierdziły projekty rekultywacji. Tereny wskazane do rekultywacji mogą się również wpisywać się do kategorii terenów zdegradowanych Po przeprowadzeniu stosownych analiz, obszary te mogą być objęte działaniami rewitalizacyjnymi.

Na obszarze miasta Torunia do rekultywacji wskazuje się 2 obszary: docelowo tereny czynnego wyrobiska eksploatacji ilów ze złoża „Rudak I” i teren składowiska odpadów przy ul. Kocięwskiej po zakończeniu eksploatacji.

Obowiązujące plany urządzenia lasów wskazują dla właściwych zarządców zadania dotyczące odnowień lasów, w tym odnowienie halizn, płazowin i zrębów.

Tereny wskazane do rekultywacji mogą się również wpisywać się do kategorii terenów zdegradowanych Po przeprowadzeniu stosownych analiz, jednostki te mogą być objęte działaniami rewitalizacyjnymi.

Pojęcie remediacji dotyczy oczyszczania lub usuwania zanieczyszczeń powstałych w wyniku działania przemysłu lub w przypadku awarii;

Na obszarze miasta Torunia nie wskazuje się terenów wymagających remediacji, którą należy podjąć w celu usunięcia z gleby, ziemi i wód gruntowych lub zmniejszenia ilości substancji powodujących ryzyko, ich kontrolowania oraz ograniczenia rozprzestrzeniania się, tak aby teren zanieczyszczony przestał stwarzać zagrożenie dla zdrowia ludzi lub stanu środowiska.

Terenami potencjalnych remediacji, związanych z zanieczyszczeniami wynikającymi z ewentualnych awarii, mogą okazać się tereny linii kolejowych i drogi w szczególności: autostrada A-1, droga S-10 a także drogi krajowe i wojewódzkie oraz ich bezpośrednie sąsiedztwo.

Obszary zdegradowane

Pojęcie obszaru zdegradowanego – odnosi się do:

- 1) jego wartości: rolniczej, leśnej lub
- 2) jego stanu kryzysowego z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym. W niniejszym dokumencie dokonano urbanistycznej i przestrzennej oceny w kontekście negatywnych zjawisk, w tym m. in.:
 - środowiskowych obejmujących w szczególności przekroczenia jakości środowiska,
 - przestrzenno-funkcjonalnych obejmujących w szczególności niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę społeczną lub techniczną lub jej zły stan techniczny, brak dostępu do podstawowych usług, niedostosowaniu rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru,
 - technicznych dotyczących w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych.

Powyższe pojęcie jest spójne z ustawą z dnia 9 października 2015r. o rewitalizacji.

Biorąc pod uwagę kryteria urbanistyczne i przestrzenne, jako obszary zdegradowane przyjęto jednostki – V. Bydgoskie Przedmieście, VI. Stare Miasto, VIII - Jakubskie Przedmieście, IX. Mokre Przedmieście, XIV. Grębocin nad Strugą, XVIII. Rudak i XX. Podgórz. Dodatkowo jako obszar zdegradowany wskazuje się jednostkę XI. Mokre Przedmieście. Granice w/w obszarów zdegradowanych są tożsame z granicami jednostek ustaleń studium.

Nie wyklucza się, po wykonaniu stosownych analiz, możliwości objęcia działaniami naprawczymi (jako obszary zdegradowane) – terenów lub ich części wskazanych w niniejszym dokumencie jako: wymagające przekształceń, rehabilitacji czy rekultywacji oraz terenów dawnych fortyfikacji pierścienia Twierdzy Toruń wraz z otoczeniem.

Tereny zamknięte

Tereny zamknięte w rozumieniu ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne z dnia 17 maja 1989r. to tereny o charakterze zastrzeżonym ze względu na obronności bezpieczeństwo państwa, określone przez właściwych ministrów i kierowników urzędów centralnych.

Na obszarze miasta Torunia tereny zamknięte, o łącznej powierzchni 607,65 ha, obejmują:

- 406,97 ha terenów ustalonych przez Ministra Obrony Narodowej (w tym 251,54ha gruntów leśnych objętych umową z Lasami Państwowymi),
- 200,53 ha terenów ustalonych przez Ministra Infrastruktury,
- 0,15 ha innych terenów.

Największe powierzchnie terenów zamkniętych (podległych MON) występują w lewobrzeżnej części miasta – obejmują przede wszystkim kompleksy koszarowe, magazynowe i tereny poligonu wojskowego – w jednostce XX-Podgórz. Pozostałe tereny podległe MON, stanowią głównie kompleksy istniejącego zainwestowania położone w prawo - i lewobrzeżnej części miasta.

Tereny podległe MON, stanowiące tereny zamknięte będące we władaniu jednostek organizacyjnych resortu Obrony Narodowej położone są w następujących jednostkach:

- jednostka V – Bydgoskie Przedmieście – 2 kompleksy,
- jednostka VI – Stare Miasto – 8 kompleksów,
- jednostka VII – Chełmińskie Przedmieście – 1 kompleks,
- jednostka VIII – Jakubskie Przedmieście – 3 kompleksy,
- jednostka XIX – Stawki – 3 kompleksy,
- jednostka XX – Podgórz – 2 kompleksy.

W Planie przekazywania nieruchomości zbędnych dla potrzeb resortu obrony narodowej do Agencji Mienia Wojskowego, Lasów Państwowych oraz innych organów i instytucji cywilnych w latach 2013-2022, nie ujęto żadnych nieruchomości znajdujących się na terenie miasta Torunia.

Ze względu na ogólnodostępność oraz lokalizację w strukturze funkcjonalno-przestrzennej miasta, a także celem ujednolicenia procedur formalno-prawnych wymaganych przy wydawaniu decyzji administracyjnych - w studium postuluje się o zdjęcie klauzuli terenu zamkniętego dla nieruchomości, na której zlokalizowano kościół Garnizonowy (Jednostka VI – Stare Miasto).

Strefy ochronne (dla terenów zamkniętych ustalonych decyzją MON) zawierają się w granicach terenów zamkniętych.

Dla terenów uznanych za zamknięte decyzją Ministra Infrastruktury - nie ustalono stref ochronnych.

Obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m²

Obiekty handlowe o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² to obiekty, w których część ogólnodostępnej powierzchni obiektu handlowego, stanowiąca całość techniczno-użytkową, przeznaczoną do sprzedaży detalicznej, w której odbywa się bezpośrednia sprzedaż towarów. Do powierzchni tej nie wlicza się powierzchni usług i gastronomii oraz powierzchni pomocniczej (magazynów, biur, komunikacji, ekspozycji wystawowej, itp.).

W Studium ..., w zależności od lokalnych uwarunkowań, wskazuje się:

- I obszary możliwych lokalizacji nowych obiektów,
- II obszary możliwej rozbudowy istniejących i budowy nowych obiektów usługowo-handlowych,
- III. strefy handlowo-usługowe - obejmujące wielofunkcyjny teren i obiekty o wysokich walorach kulturowych oraz charakterze centrotwórczym (w skali około miejskiej oraz lokalnej).

Realizacja nowych obiektów handlowych lub rozbudowa istniejących na wyżej wymienionych obszarach - wymaga obowiązkowo sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Ustala się, że obowiązek ten powstanie po akceptacji, stosownego wniosku, przez Prezydenta Miasta Torunia.

Granice obszaru objętego miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego winny być każdorazowo ustalane w oparciu o przeprowadzone analizy.

Obszary zagrożeń

W Studium ... wskazano obszary zagrożeń naturalnych wynikające z:

- zagrożeń geologicznych – obszary osuwania się mas ziemnych,
- szczególnego zagrożenia powodzią.

Obszary zagrożeń geologicznych – obszary osuwania się mas ziemnych

Obszary naturalnych zagrożeń geologicznych, obejmujące obszary osuwania się mas ziemnych oznaczono na załączniku graficznym *Kierunki zmian w strukturze przestrzennej miasta oraz w przeznaczeniu terenów*, w oparciu o dokumentację „Tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi na obszarze Torunia” (Geotechnica, sp. z o.o., Toruń, 2007r.).

Na terenie miasta wyznaczono 9 terenów uznanych za zagrożone ruchami masowymi ziemi.

Obszary zagrożenia powodzią

Na terenach zagrożenia powodzią obowiązują ograniczenia wynikające w zagospodarowania terenu wynikające z ustawy Prawo Wodne.

Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej sporządził mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego, które, w zakresie obejmującym miasto Toruń, zostały przekazane do Urzędu

Miasta Torunia przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku pismem z dnia 15 kwietnia 2015r. Obejmują one zagrożenie powodzią od rzek Wisły i Drwęcy.

Na mapach zagrożenia powodziowego określono:

- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat (0,2%),
- obszary szczególnego zagrożenia powodzią:
 - obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (1%),
 - obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (10%),
 - obszary między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano trasę wału przeciwpowodziowego,
- obszary obejmujące tereny narażone na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego.

Mapy zagrożenia powodziowego zostały sporządzone dla obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi (dla których istnieje znaczące ryzyko powodziowe lub wystąpienie tego ryzyka jest prawdopodobne), wskazanych we wstępnej ocenie ryzyka powodziowego.

Dla obszaru zagrożenia powodzią sporządzony został, przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, Plan Zarządzania Ryzykiem Powodziowym. Określone w nim zadania mają na celu zmniejszenie ryzyka powodziowego, m.in. na obszarze miasta Torunia, a ich realizacja może wpłynąć na zmianę zasięgu granic wskazanych, na przedłożonych w 2015r., mapach.

Obszary funkcjonalne o znaczeniu lokalnym wskazane do rekreacji i turystyki związanej z Wisłą i Drwą

Obszar funkcjonalny o znaczeniu lokalnym to obszar szczególnego zjawiska z zakresu gospodarki przestrzennej lub występowania konfliktów przestrzennych, stanowiących zwarty układ przestrzenny składający się z funkcjonalnie powiązanych terenów, charakteryzujących się wspólnymi uwarunkowaniami i przewidywanymi jednolitymi celami rozwoju.

Wskazuje się obszary predestynowane do zagospodarowania na cele wypoczynku i turystyki, stanowiące spójną strefę rekreacji związanej z Wisłą i Drwą.

Strefa ta obejmuje tereny pełniące już funkcje związane z rekreacją i turystyką – w pełni zagospodarowane (m.in. przystań wodna AZS, Park na Bydgoskim Przedmieściu) lub wymagające doinwestowania (m.in. bulwar przy ul. Bulwar Filadelfijski, wyspa Kępa Bazarowa, Port Drzewny) oraz tereny nieprzystosowane do rekreacji i turystyki, ale posiadające potencjał i predyspozycje dla rozwoju takich funkcji (m.in. Winnica, Kaszczorek, Międzyrzecze).

Stworzenie spójnej strefy rekreacji związanej z Wisłą i Drwą, wymaga kompleksowych działań związanych z zagospodarowaniem terenu, jego dostępnością od strony rzek i łatwym skomunikowaniem od strony miasta, a także kształtowaniem wizerunku krajobrazowego nabrzeża oraz popularyzacją i promocją różnorodnych form wypoczynku nad wodą i na wodzie (w wymiarze miejskim, regionalnym i krajowym). Za konieczne uważa się wzajemne powiązanie funkcjonalne i komunikacyjne kluczowych obszarów wskazanych do uaktywnienia na cele rekreacji i turystyki oraz kształtowanie powiązań poza miejskich.

Obszary przestrzeni publicznych

Obszar przestrzeni publicznej to obszar o szczególnym znaczeniu dla zaspakajania potrzeb mieszkańców, poprawy jakości ich życia i sprzyjający nawiązywaniu kontaktów społecznych ze względu na jego położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne, określony w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

Obszary spełniające powyższe kryteria można zaliczyć do trzech kategorii:

- I przestrzeń publiczna o szczególnym znaczeniu dla tożsamości miasta i jego mieszkańców - identyfikatory i wizytówka miasta obejmujące:
 - rynki Starego i Nowego Miasta, Bulwar Filadelfijski, siatkę uliczek starówki, otoczenie ruin zamku krzyżackiego wraz z wypełniającą je tkanką historyczną, tereny zieleni o charakterze parkowym po obu stronach Alei Jana Pawła II.
 - Park Miejski wraz z terenami zieleni przywodnej i łęgowej wokół Martwej Wisły, z urządzonymi alejami, okazałym drzewostanem oraz obiektami małej architektury - stanowi miejsce odpoczynku i spacerów codziennych i weekendowych nie tylko mieszkańców Bydgoskiego Przedmieścia,
 - osada leśna Barbarka z charakterystyczną zabudową o walorach historyczno-kulturowych, kapliczką i cmentarzem, źródłem oraz stawem i urządzonymi miejscami odpoczynku-położona na śródleśnej polanie - stanowi miejsce spotkań coraz częściej odwiedzane przez mieszkańców nawet najodleglejszych części miasta,
 - Muzeum Etnograficzne wraz z otaczającą je zielenią i elementami fortyfikacji o unikalnym charakterze i klimacie - miejsce spotkań, imprez kulturalnych i handlowych,
 - place i ulice położone w sąsiedztwie Starego Miasta, do których zaliczyć należy przede wszystkim Al. Solidarności z integracyjnym węzłem przesiadkowym komunikacji publicznej oraz ulica Piastowska z charakterystyczną zabudową i ze szpalerami okazałych lip wraz z Placem Św. Katarzyny i Placem 18 Stycznia,
 - ulice Bydgoską i Mickiewicza,
 - fragment ul. Poznańskiej z obustronną charakterystyczną zabudową dawnego miasta Podgórz.
- II tereny ogólnodostępne i publiczne o dużym znaczeniu w strukturze funkcjonalno-przestrzennej miasta:
 - tereny wyższych uczelni (w tym campus UMK),
 - tereny parków, skwerów, zieleńców, cmentarzy,
 - tereny dróg publicznych i placów.
- III obiekty użyteczności publicznej:
 - dworce kolejowe Toruń Wschodni, Toruń Miasto i Toruń Główny,
 - kina, teatry, muzea, biblioteki, sale koncertowe (w tym Centrum Kulturalno – Kongresowe Jordanki),
 - obiekty kultu religijnego,
 - obiekty służby zdrowia (szpitale, przychodnie),
 - obiekty oświaty (zarówno publiczne jak i placówki niepubliczne),
 - obiekty sportu (w tym hala sportowo – widowiskowa Arena Toruń, lodowisko Tor-Tor i stadion miejski przy ul. Bema, stadion żużlowy Motoarena przy ul. Pera Jonssona, centrum sportowo-rekreacyjne i korty tenisowe przy ul. Przy Skarpie, Uniwersyteckie Centrum Sportowe UMK przy ul. Św. Józefa,
 - obiekty administracji (szczebla wojewódzkiego, powiatowego i gminnego).

Obszary przestrzeni publicznych to obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Obowiązek przystąpienia do sporządzenia planów miejscowych dla obszarów przestrzeni publicznych powstaje po upływie 3 miesięcy od dnia ustanowienia obowiązku czyli obowiązywania studium.

Po dokonaniu analiz uwarunkowań funkcjonalno-przestrzennych i istniejącego zagospodarowania miejskich przestrzeni publicznych o szczególnym znaczeniu dla mieszkańców Torunia, stwierdza się, że nie istnieje konieczność opracowania, dla tych obszarów, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, a tym samym nie jest uzasadnione wyznaczanie obszarów przestrzeni publicznych w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Torunia.

Działania mające na celu podniesienie jakości przestrzeni publicznych o szczególnym znaczeniu dla tożsamości miasta i jego mieszkańców powinny być dokonywane w oparciu o programy rewitalizacji oraz konkursy urbanistyczno – architektoniczne.

Obszary, dla których sporządza się miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Zgodnie z art.10 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, obszary, dla których sporządza się miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego obejmują:

- obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości oraz obszary przestrzeni publicznej;
- obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne;
- obszary lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m².

Zgodnie z art. 10a ustawy z dnia 3 lutego 1995r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych – przeznaczenie gruntów rolnych, położonych w granicach administracyjnych miast, na cele nierolnicze - nie wymaga uzyskania stosownej zgody na zmianę tego przeznaczenia;

Obszary, dla których sporządzanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest obowiązkowe na podstawie przepisów odrębnych oraz na podstawie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

Przepisy odrębne, na podstawie których sporządzanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest obowiązkowe – to:

- ustawa z dnia 7 maja 1999r.o ochronie byłych hitlerowskich obozów zagłady. Zgodnie z art. 5 ust. 1 gmina ma obowiązek sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru Pomnika Zagłady i jego strefy;
- ustawa z dnia 3 lipca 2002r. Prawo lotnicze. Zgodnie z art. 55. ust 9 zakładający lotnisko użytku publicznego lub, w przypadku istniejących lotnisk użytku publicznego, zarządzający tym lotniskiem opracowuje plan generalny lotniska użytku publicznego stanowiący plan rozwoju tego lotniska, sporządzony na okres nie krótszy niż 20 lat, zwany dalej „planem generalnym”. Dla terenów objętych planem generalnym sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego — zgodnego z zatwierdzonym planem generalnym — jest obowiązkowe.;
- ustawa z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Zgodnie z art. 16 ust. 6 dla obszarów, na których utworzono park kulturowy, sporządza się obowiązkowo miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego;
- ustawa z dnia 28 lipca 2005r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych. Zgodnie z art. 38b gmina, która na podstawie decyzji ministra właściwego do spraw zdrowia uzyska potwierdzenie możliwości prowadzenia lecznictwa uzdrowiskowego na swoim obszarze, sporządza i uchwała miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla strefy „A” ochrony uzdrowiskowej, na zasadach określonych w odrębnych przepisach, w terminie do 2 lat od dnia otrzymania tej decyzji;
- ustawa z dnia 10 lipca 2015r. o Agencji Mienia Wojskowego. Zgodnie z art. 98 ust. 2 dla nieruchomości zajętych pod byłe lotniska wojskowe, przekazanych właściwym jednostkom samorządu terytorialnego zgodnie z art. 95 i art. 96, sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest obowiązkowe, z uwzględnieniem przepisów dotyczących terenów zamkniętych;
- ustawa z dnia 20 maja 2016r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych. Zgodnie z art. 3 lokalizacja elektrowni wiatrowej następuje wyłącznie na podstawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Na terenie Torunia nie występują ww. obszary, tereny oraz strefy, dla których istnieje ustawowy obowiązek sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Na podstawie art.10 ust.2 pkt 8 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym:

- obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości w rozumieniu art.102 ust.1 i 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Studium nie wyznacza obszarów wymagających scaleń i podziału nieruchomości;

- obszary przestrzeni publicznej.

Studium nie wyznacza obszarów przestrzeni publicznej, które wymagałyby obowiązkowego sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;

- obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m².

Granice obszaru objętego opracowaniem będą każdorazowo ustalane w oparciu o przeprowadzoną analizę zgodnie z art. 14 ust. 5 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego

Sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wymagać mogą tereny przeznaczone pod inwestycje nieleśne, na których występują grunty leśne wymagające uzyskania stosownej zgody na zmianę ich przeznaczenia (na podstawie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych).

Określenie przeznaczenia oraz procedura uzyskania powyższych zgód następuje wyłącznie poprzez sporządzenie mpzp. w trybie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić mpzp. wyznacza się w miarę potrzeb, w tym po rozpatrzeniu wniosków o zmianę obowiązującego mpzp. lub sporządzenie planu, złożonych przez osoby fizyczne, prawne, organy i instytucje. Granice obszaru objętego opracowaniem są każdorazowo ustalane w oparciu o przeprowadzoną analizę zgodnie z art. 14 ust. 5 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

3. OBSZARY, OBIEKTY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

Zgodnie z definicją, zawartą w art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, zabytek to nieruchomość lub rzecz ruchoma, ich części lub zespoły, będące dziełem człowieka lub związane z jego działalnością i stanowiące świadectwo minionej epoki bądź zdarzenia, których zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową.

Przy sporządzeniu bądź zmianie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, a także w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego uwzględnia się w szczególności ochronę zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru i ich otoczenia, innych zabytków nieruchomych (znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków) oraz parków kulturowych.

Formami ochrony zabytków są:

- wpis do rejestru zabytków;
- wpis na Listę Skarbów Dziedzictwa;
- uznanie za pomnik historii;
- utworzenie parku kulturowego;
- ustalenia ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego albo w decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy, decyzji

o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego.

W studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, w zależności od potrzeb, ustala się strefy ochrony konserwatorskiej obejmujące obszary o określonych na etapie planu miejscowego ograniczeniach, zakazach i nakazach, mających na celu ochronę znajdujących się na nich zabytków.

Obszary i obiekty objęte ochroną na podstawie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami

Jedną z form ochrony zabytków jest wpis do rejestru zabytków. Rejestr zabytków, dla zabytków znajdujących się na terenie województwa prowadzi wojewódzki konserwator zabytków. Do rejestru wpisuje się zabytek nieruchomy na podstawie decyzji wydanej przez wojewódzkiego konserwatora zabytków z urzędu bądź na wniosek właściciela zabytku nieruchomego lub użytkownika wieczystego gruntu, na którym znajduje się zabytek nieruchomy.

Warunki i zasady zagospodarowania na cele użytkowe zabytku nieruchomego wpisanego do rejestru zabytków a także prowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku, wykonywanie robót budowlanych w otoczeniu zabytku; prowadzenie badań konserwatorskich zabytku, prowadzenie badań architektonicznych zabytku, prowadzenie badań archeologicznych, przemieszczenie zabytku nieruchomego, dokonywanie podziału zabytku, zmiana przeznaczenia lub sposobu korzystania z tego zabytku, umieszczanie na zabytku urządzeń technicznych, tablic, reklam oraz napisów, podejmowanie innych działań, które mogłyby prowadzić do naruszenia substancji lub zmiany wyglądu zabytku - określają przepisy ustawy z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami

W Studium ... zamieszczono wykaz obiektów i obszarów wpisanych do rejestru zabytków. Wykaz ten nie jest zbiorem zamkniętym. Podlega sukcesywnym zmianom wynikającym z zakończenia procedur postępowania o wpis do rejestru zabytków kolejnych obiektów lub związanych z procedurami skreślenia z listy zabytków wpisanych do rejestru.

Zasady ochrony zabytków oraz dóbr kultury współczesnej i krajobrazu kulturowego

Zgodnie z definicją zawartą w ustawie o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami - krajobraz kulturowy to postrzegana przez ludzi przestrzeń, zawierająca elementy przyrodnicze i wytwory cywilizacji, historycznie ukształtowana w wyniku działania czynników naturalnych i działalności człowieka. Ochrona krajobrazu kulturowego miasta Torunia polega na:

- ochronie wybranych elementów historycznego i współczesnego rozplanowania (siatki ulic, wnętrz placowych, linii rozgraniczających, linii zabudowy i podziałów wewnętrznych);
- ochronie ukształtowanego historycznie i współcześnie charakteru zabudowy w wybranych obszarach szczególnie wartościowych (charakteru pierzei, ciągów fasad, ukształtowania zabudowy, dominant urbanistycznych) a także elementów środowiska przyrodniczego.

Celem ochrony jest zabezpieczenie trwania charakterystycznych dla miast struktur urbanistycznych w warunkach ciągłych przemian substancji architektonicznych i niezbędnych korekt układu miejskiego.

Ochronie wartości krajobrazu kulturowego miasta służą:

- ustalenia stref ochrony konserwatorskiej;
- zasady ochrony obiektów i terenów nie wpisanych do rejestru zabytków, ujętych w ewidencji zabytków;
- zasady ochrony dóbr kultury współczesnej.

Obszary, obiekty i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków

W zależności od stopnia zachowania historycznej substancji oraz stopnia zachowania historycznego układu urbanistycznego - wyznaczono strefy ochrony konserwatorskiej:

- Strefa I - pełnej ochrony konserwatorskiej średniowiecznego historycznego centrum;
- Strefa II - pośredniej ochrony konserwatorskiej wokół średniowiecznego historycznego centrum;

- Strefa III - ochrony konserwatorskiej obszarów ze znacznym udziałem elementów historycznych ukształtowanej struktury przestrzennej o wartościach kulturowych;
- Strefa IV - ochrony konserwatorskiej krajobrazu kulturowego elementów zewnętrznego pierścienia fortyfikacji Twierdzy Toruń;
- Strefa V - ochrony konserwatorskiej ogólnych cech rozplanowania;
- Strefa VI - ochrony ekspozycji;
- Strefa VII - obserwacji archeologicznej.

Wyznaczone strefy ochrony konserwatorskiej w części lub w całości mogą pokrywać się granicami obszarowych i indywidualnych wpisów do rejestru zabytków. Celem takiego działania jest „dookreślenie” granic, przedmiotu i zasad ochrony, w szczególności w odniesieniu do obszarów i obiektów, dla których decyzja o wpisie do rejestru zabytków nie zawierała uzasadnienia stanowiącego opis przedmiotu ochrony oraz załącznika graficznego W granicach obszarowego wpisu do rejestru zabytków lub w granicach stref ochrony konserwatorskiej, wyznaczonych w studium, występują obiekty wpisane do rejestru zabytków indywidualnymi decyzjami.

Każdą z wyznaczonych stref ochrony konserwatorskiej scharakteryzowano poprzez: nazwę, charakterystykę strefy i zasady działania oraz położenie i elementy układu urbanistycznego podlegające ochronie.

Obszary, obiekty i zasady ochrony dóbr kultury współczesnej

Dobra kultury współczesnej to nie będące zabytkami dobra kultury, takie jak pomniki, miejsca pamięci, budynki, ich wnętrza i detale, zespoły budynków, założenia urbanistyczne i krajobrazowe, będące uznanym dorobkiem współcześnie żyjących pokoleń, jeżeli cechuje je wysoka wartość artystyczna lub historyczna.

W Studium... wskazano obszary i obiekty, dla których w przypadku opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, należy wprowadzić ustalenia w zakresie ochrony dóbr kultury współczesnej.

Jako dobra kultury współczesnej wskazano założenia urbanistyczne rozumiane jako obszary charakteryzujące się spójnym układem urbanistycznym, funkcjonalnym oraz jednolitym charakterem architektonicznym budynków, zachowujące specyficzny klimat miejsca, opisując przedmiot ochrony, jego obszar i lokalizację.

Do w/w kategorii zaliczono również miejsca i obiekty Pamięci Narodowej jako miejsca o szczególnym znaczeniu dla mieszkańców Torunia, upamiętniające wydarzenia historyczne i historii najnowszej z określeniem przedmiotu, obszaru lub obiektu wskazanego do ochrony

Obszary pomników zagłady i ich strefy ochronne

Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej (zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady) – w granicach administracyjnych miasta Torunia nie występują.

4. ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska przez ochronę środowiska rozumie się podjęcie lub przywracanie działań, umożliwiających zachowanie lub przywracanie równowagi przyrodniczej.

Za naczelną zasadę działań określonych w Studium ... przyjmuje się zasadę zrównoważonego rozwoju (zdefiniowaną w ustawie Prawo ochrony środowiska) polegającą na rozwoju społeczno-gospodarczym, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów

przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspokojenia potrzeb społeczności zarówno współczesnej jak i przyszłych pokoleń.

Za ogólną zasadę ochrony środowiska przyjmuje się działania w kierunku zapewnienia warunków utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalną, oszczędną gospodarkę zasobami środowiska realizowaną poprzez: ochronę i kształtowanie miejskiego systemu przyrodniczego, przeciwdziałanie zanieczyszczeniom środowiska, przywracanie elementów przyrodniczych do stanu właściwego, ochronę warunków klimatycznych i walorów krajobrazowych środowiska.

Kierunki działań w zakresie ochrony środowiska określone zostały w oparciu o:

- obszary i obiekty objęte ochroną prawną na podstawie przepisów odrębnych,
- zasady kształtowania Miejskiego Systemu Ekologicznego,
- cele i zasady ochrony poszczególnych elementów środowiska oraz przeciwdziałania zanieczyszczeniom.

Obszary i obiekty objęte ochroną prawną

Wśród indywidualnych form ochrony przyrody, wymienionych przez ustawę o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. na terenie miasta występują niżej wymienione elementy.

Ochrona przyrody

Rezerваты przyrody:

- Rezerwat „Kępa Bazarowa” utworzony na mocy Zarządzenia Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych z dnia 19 lutego 1987 r. M.P. Nr 7, poz.55, obejmujący wschodnią część wyspy Kępa Bazarowa o powierzchni 32,4 ha.
- Rezerwat „rzeka Drwęca” utworzony na mocy Zarządzenia Nr 130 Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 27 lipca 1961 r., M.P. Nr 71, poz.202, obejmujący koryto rzeki Drwęcy wraz z 5-metrowym pasem przybrzeżnym.

Obszary chronionego krajobrazu:

- „Obszar strefy krawędziowej Kotliny Toruńskiej” obejmuje północne zalesione obrzeża miasta, rozprzestrzeniając się w stronę Bydgoszczy. W granicach miasta znajduje się ok. 310 ha.
- Obszar chronionego krajobrazu „Dolina Drwęcy” rozpościera się wokół doliny środkowej i dolnej Drwęcy na przestrzeni ok. 85 km. W granicach miasta Torunia znajduje się jego końcowy, zachodni fragment, obejmujący ujście Drwęcy do Wisły i część osiedla Kaszczorek o powierzchni ok. 300 ha.
- „Obszar wydmy na południe od Torunia” obejmuje jeden z największych w Polsce kompleksów wydm śródlądowych. W granicach miasta znajduje się fragment chronionego obszaru obejmujący powierzchnię 247 ha.

Pomniki przyrody

W Toruniu występują 53 pomniki przyrody. W grupie tej znajduje się 52 pomników przyrody ożywionej: 47 pojedynczych drzew i 6 grup drzew oraz jeden pomnik przyrody nieożywionej - głaz narzutowy.

Użytki ekologiczne:

- użytek ekologiczny „Dąbrowa w Kaszczorku” - ustanowiony Uchwałą Nr 1152/06 Rady Miasta Torunia z 12 października 2006 r. (Dziennik Urzędowy Województwa Kujawsko-Pomorskiego nr 144 poz. 2132). Obejmuje on zadrzewiony fragment stoku wydmy (część działki leśnej o powierzchni 0,47 ha, będącej własnością Gminy Miasta Toruń).

Obszary Natura 2000:

- obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 pod nazwą Dolina Dolnej Wisły (kod PLB04003)
- specjalne obszary ochrony siedlisk Natura 2000:
 - „Forty w Toruniu” (kod PLH 040001), obszar obejmuje: Fort IV, V, XIII, XV oraz Baterię Pancerną Haubic 150 mm (zlokalizowaną przy Forcie XIII). Zarządzeniem Regionalnego

Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 17 lutego 2014r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Forty w Toruniu wyznaczono obszar utrzymania funkcjonalnych korytarzy migracyjnych nietoperzy dla obszaru miasta Torunia,

- „Dolina Drwęcy” (kod PLH280001), obszar obejmuje rzekę Drwęcę wraz z dopływami (na obszarze województw kujawsko-pomorskiego i warmińsko-mazurskiego), Zarządzeniami Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy i w Olsztynie z dnia 31 marca 2014r. ustanowiono plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Drwęcy,
- „Leniec w Barbarce” (kod PLH 040043), obejmuje oddziały leśne z wydzieleniami: 119j oraz 118s, t, r leśnictwa Wrzosey w Nadleśnictwie Toruń a także tereny przy linii kolejowej.

Kierunki działań na obszarach/obiektach objętych ochroną prawną:

- zasady gospodarowania zgodnie z przepisami odrębnymi i szczególnymi, w tym w oparciu o plany ochrony i plany zadań ochronnych, z uwzględnieniem ochrony wyróżniających je walorów przyrodniczych i krajobrazowych;
- opracowanie studiów przyrodniczo-krajobrazowych dla obszarów prawnie chronionych, pod kątem podnoszenia walorów krajobrazowych, przyrodniczych, turystycznych, z uwzględnieniem promocji wyróżniających je walorów, przystosowania do celów turystyki i kształtowania wzajemnych powiązań rekreacyjnych i powiązań z terenami nie objętymi ochroną prawną a cennymi pod względem krajobrazowym i rekreacyjnym;
- działalność gospodarcza powinna prowadzić do podnoszenia walorów krajobrazowych, przyrodniczych i rekreacyjnych ww. obszarów i obiektów.

Obszary przyrodnicze o walorach kulturowych

W granicach administracyjnych miasta występują tereny zieleni: założenia parkowe, ogrody i cmentarze, chronione na podstawie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r. z racji wpisu do rejestru zabytków województwa kujawsko-pomorskiego.

Kierunki działań dla ww. obszarów:

- działania zgodnie z przepisami odrębnymi,
- przywrócenie i podnoszenie walorów terenów zieleni zgodnie z ustaleniami Studium dla obszarów i terenów strukturalnych.

Strefy ochronne ujęć wód podziemnych

W granicach miasta występują następujące strefy ochronne ujęć wód podziemnych, ustanowione na podstawie ustawy Prawo wodne:

strefa ochronna ujęcia wód podziemnych "Mała Nieszawka" w Toruniu i gminie Wielka Nieszawka - zgodnie z Rozporządzeniem Nr 5/2006 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gdańsku z dnia 27 czerwca 2006r. w sprawie ustanowienia strefy ochronnej ujęcia wód podziemnych "Mała Nieszawka" w Toruniu i gminie Wielka Nieszawka, województwo kujawsko-pomorskie, Rozporządzeniem Nr 3/2013 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gdańsku z dnia 29 maja 2013r. zmieniające ww. rozporządzenie nr 5/2006;

- **strefa ochronna pośredniej ujęć wody podziemnej: „Toruń-Czerniewice”** - zgodnie z Rozporządzeniem Nr 6/2006 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gdańsku z dnia 15 września 2006r. w sprawie zmiany rozporządzenia Dyrektora RZGW w Gdańsku nr 9/2004 z dnia 30 czerwca 2004r. oraz nr 10/2004 z dnia 30 czerwca 2004r. w sprawie stref ochronnych awaryjnych ujęć wody podziemnej "Wrzosey II" i "Toruń-Czerniewice" w Toruniu, województwo kujawsko-pomorskie;
- **strefa ochrony bezpośredniej ujęcia awaryjnego przy ul. Płaskiej** – studnia nr II zgodnie z decyzją Prezydenta Miasta Torunia z dnia 21 kwietnia 2016r.

Kierunki działań dla w/w. obszarów:

- zasady gospodarowania zgodnie z przepisami odrębnymi i ustaleniami Studium dla terenów i obszarów strukturalnych.

Lasy ochronne

W granicach miasta występują lasy ochronne, ustanowione na podstawie art. 16 ustawy o lasach, o różnych kategoriach ochronności: lasy glebochronne, lasy wodochronne, lasy uszkodzone przez przemysł.

Lasy ochronne, stanowiące własność Skarbu Państwa, występujące w zasięgu zarządzania poniższych nadleśnictw, ustanowiono odpowiednio na podstawie następujących aktów prawnych:

- Nadleśnictwo Gniewkowo:
 - Zarządzenie Nr 42 z dnia 17.03.1997 r. Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa w sprawie uznania za ochronne lasów stanowiących własność Skarbu Państwa, będących w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwa Gniewkowo w obrębie leśnym Otłoczyn o powierzchni łącznej ok. 6770 ha,
 - Decyzja Ministra Środowiska nr DL.lp-0233-27/04 z dnia 5.11.2004 r. w sprawie uznania za ochronne lasów stanowiących własność Skarbu Państwa o powierzchni łącznej 6756 ha, wchodzących w skład Nadleśnictwa Gniewkowo obrębu leśnego Otłoczyn;
- Nadleśnictwo Dobrzejewice:
 - Decyzja Ministra Środowiska nr DL.lp-0233-17/04 z dnia 8.03.2004 r. w sprawie uznania za ochronne lasów stanowiące własność Skarbu Państwa o powierzchni łącznej 5283 ha, wchodzących w skład Nadleśnictwa Dobrzejewice w obrębie leśnym Dobrzejewice;
- Nadleśnictwa Toruń:
 - Decyzja Ministra Środowiska nr DL.lp-0233-JJ-8/03 z dnia 27.02.2003 r. w sprawie uznania za ochronne lasów stanowiących własność Skarbu Państwa o powierzchni łącznej 62361 ha, wchodzących w skład Nadleśnictwa Toruń w obrębie leśnym Olek;
- Nadleśnictwa Cierpiszewo:
 - Decyzja Ministra Środowiska nr DL.lp-0233-JJ-8/03 z dnia 27.02.2003 r. w sprawie uznania za ochronne lasów stanowiących własność Skarbu Państwa o powierzchni łącznej 11015 ha, wchodzących w skład Nadleśnictwa Cierpiszewo w obrębie leśnym Cierpiszewo.

Lasami ochronnymi są także lasy niepaństwowe występujące na obszarze miasta Torunia, ujęte w uproszczonym planie urządzenia lasów nie stanowiących własności Skarbu Państwa.

Kierunki działań dla ww. obszarów:

- ograniczenie zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne do celów niezbędnych;
- dążenie do zapewnienia ciągłości przestrzennej terenów leśnych;
- kształtowanie stref rekreacji;
- działania zgodnie z przepisami odrębnymi, zwłaszcza planami urządzenia lasów, oraz ustaleniami Studium dla terenów i obszarów strukturalnych.

Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny

W granicach administracyjnych miasta Torunia wskazuje się obiekty – linie elektroenergetyczne, dla których wyznaczono, w złożu kopaliny, filar ochronny.

Obszary i zasady ochrony uzdrowisk

Miasto Toruń nie posiada statusu uzdrowiska ani statusu obszaru ochrony uzdrowiskowej w rozumieniu przepisów ustawy o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych.

Zasady ochrony środowiska przyrodniczego i kształtowania podstaw miejskiego systemu ekologicznego

Kształtowanie Miejskiego Systemu Ekologicznego jest jedną z podstawowych zasad polityki przestrzennej przyjętych w Studium

Generalna zasada tworzenia Miejskiego Systemu Ekologicznego polega na:

- dążeniu do zapewnienia ciągłości przestrzennej i funkcjonalnej terenów zieleni, powiązania terenów zieleni urządzonej i nieurządzonej z terenami leśnymi położonymi w granicach miasta i poza jego obrębem oraz obszarami otwartymi doliny Wisły;
- dążeniu do zwiększenia udziału powierzchni biologicznie czynnych w strukturze zagospodarowania poszczególnych obszarów.

Jest ona zgodna z ogólnymi zasadami polityki przestrzennej przyjętymi w Studium Są to m.in.: zasada kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej miasta w oparciu o określone strefy, zasada oszczędnej gospodarki zasobami, zasada kształtowania „image” miasta, zasada minimalizacji konfliktów, zasada integracji otwartych przestrzeni publicznych.

W celu ukształtowania Miejskiego Systemu Ekologicznego przyjęto poniższe ustalenia.

Podstawę (rdzeń) Systemu Ekologicznego tworzą następujące główne strefy polityki przestrzennej:

- strefa ekologiczna E, o niżej określonych kierunkach działań:
 - priorytet: ochrona środowiska i podnoszenie jakości stanu środowiska, ochrona i podnoszenie walorów krajobrazowych obszaru, minimalizacja funkcji kolizyjnych względem środowiska, kompensacja przyrodnicza względem funkcji kolizyjnych,
 - ochrona i kształtowanie podstawowego korytarza przyrodniczego rangi krajowej i międzynarodowej w dolinie Wisły, ochrona istniejących przyrodniczych powiązań przestrzennych (ciągłości, zwartości) obszarów biologicznie czynnych, przy maksymalnej ochronie zasobów przyrodniczych, zwłaszcza czytelnych krawędzi teras, wydmy, cieków i oczek wodnych, istniejących zadrzewień, wartościowych siedlisk przyrodniczych, wartościowych gleb,
 - podnoszenie standardów zagospodarowania w ramach istniejących form użytkowania,
 - zmiany w użytkowaniu w kierunku zgodnym z terenami i obszarami strukturalnymi określonymi w Studium (odpowiednio: obszary zieleni leśnej, obszary zieleni parkowej, obszary zieleni ochronnej, ogrody działkowe, obszary usług i usług w zieleni, obszary zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej);
- strefa pośrednia S, o niżej określonych kierunkach działań:
 - dopuszczenie zmian istniejących form użytkowania i zagospodarowania przy maksymalnej ochronie istniejących zasobów przyrodniczych i działaniach w kierunku podnoszenia jakości stanu środowiska,
 - preferowanie przeznaczenia terenu pod funkcje: tereny zieleni,
 - duży procent powierzchni biologicznie czynnej dla terenów przeznaczonych pod inne funkcje przy kształtowaniu ciągłości terenów biologicznie czynnych (ciągi, pasy, aleje, szpalery),
 - kształtowanie ciągłości Miejskiego Systemu Ekologicznego poprzez zarządzanie terenów i form zieleni urządzonej, zwłaszcza w oparciu o istniejące tereny zieleni i rekreacji, zadrzewienia, ciek wodny, ciągi uliczne, fortyfikacje, tereny niezabudowane, wydmy.

Elementy uzupełniające Miejski System Ekologiczny w strefie Z i C, obejmujące istniejące lub projektowane tereny zainwestowania miejskiego o rozproszonych strukturach przyrodniczych i generalnie z niewielkim udziałem powierzchni biologicznie czynnych, na których kierunki działań to:

- maksymalna ochrona istniejących zasobów,

- kształtowanie Miejskiego Systemu Ekologicznego poprzez urządzenie i kształtowanie terenów zieleni (towarzyszącej zabudowie usługowej, mieszkaniowej i ciągom ulicznym) na bazie istniejących zasobów oraz kształtowanie powiązań między nimi oraz terenami podstawowego MSE.

Ponadto w zakresie kształtowania MSE ustala się:

- przypisanie roli ważnego ogniwa w systemie i preferencje dla funkcji: tereny zieleni w obrębie terenów ograniczeń budowlanych związanych z: zagrożeniem powodzią i obszarami osuwania się mas ziemnych;
- kształtowanie stref rekreacji na terenach MSE z uwzględnieniem ochrony wartości przyrodniczych, powiązań rekreacyjno-krajobrazowych na obszarach wskazanych do rekreacji i turystyki związanej z Wisłą i Drwęcą oraz na terenach leśnych.

Ochrona poszczególnych elementów środowiska i przeciwdziałania zagrożeniom

Ochrona środowiska odbywać się powinna w oparciu i z uwzględnieniem:

- zadań wynikających z obowiązującego Programu ochrony środowiska dla miasta Torunia, oraz innych planów i programów miejskich służących minimalizacji zagrożeń dla poszczególnych elementów środowiska (m.in. plany gospodarki odpadami, programy ochrony powietrza, programy ochrony środowiska przed hałasem, plany działań na rzecz zrównoważonej energii, plany gospodarki niskoemisyjnej),
- zadań o znaczeniu wojewódzkim wynikającym z Programu ochrony środowiska województwa kujawsko-pomorskiego oraz innych programów służących minimalizacji poszczególnych elementów środowiska na obszarze województwa kujawsko-pomorskiego,
- celów i zadań wynikających z krajowych dokumentów strategicznych, m.in. Polityki Ekologicznej Państwa, Polityki Energetycznej Polski, planów gospodarowania wodami, planów ochrony przed suszą.

W odniesieniu do poszczególnych elementów środowiska a także w celu przeciwdziałania zagrożeniom – Studium ... określa kierunki działań w odniesieniu do:

- ochrony powietrza,
- ochrony wód,
- ochrony ziemi, gleby i zasobów kopalin,
- ochrony przyrody,
- ochrony przed hałasem,
- gospodarki odpadami,
- edukacji ekologicznej,
- ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym,
- przeciwdziałania poważnym awariom,
- obszarów ograniczonego użytkowania.

5. ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, W TYM OBSZARY WSKAZANE DO WYŁĄCZENIA Z ZABUDOWY

Zasady kształtowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej

Na obszarach miejskich naturalnym zjawiskiem jest ograniczenie powierzchni gruntów rolnych na korzyść terenów zurbanizowanych i zabudowanych. Proces ten ma miejsce także w obrębie miasta Torunia. Jednakże ze względu na uwarunkowania lokalizacyjne gruntów rolnych i wiążące się z tym ograniczenia w zagospodarowaniu proces ten nie jest intensywny.

Największe kompleksy gruntów rolnych o najwyższej bonitacji (kl. II, III) znajdują się w pasie zalewowym rzeki Wisły. Tereny te, wykorzystywane rolniczo jako grunty orne i łąki, stanowią obecnie główny trzon przestrzeni produkcyjnej. Ze względu na ich położenie w strefie zagrożenia powodzią, a także w obszarze objętym europejską siecią Natura 2000 (obszar specjalnej ochrony ptaków Dolina

Dolnej Wisły) - tereny rolnicze wskazywane są do przekształceń w tereny zieleni ochronnej (pełniące funkcje ekologiczne, użytkowe, w tym związane z rekreacją i estetyczne).

Grunty rolne zlokalizowane w pasie zalewowym rzeki Wisły, ale także w innych zurbanizowanych częściach miasta, użytkowane są również jako ogrody działkowe. W Studium ... w większości wskazuje się utrzymanie przeznaczenia terenów pod ogrody działkowe.

Część gruntów zewidencjonowanych jako rolne, sporadycznie użytkowana jako grunty orne, objęta jest miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Dotyczy to zwłaszcza rejonów osiedli Grębocin i Rudak. Zgodnie z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego podlegają one urbanizacji, m.in. w kierunku zabudowy mieszkaniowej i usługowej.

Duża część nieruchomości na obszarach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w zapisie ewidencji gruntów sklasyfikowana jest jako grunty rolne lecz nie można ich zaliczyć do rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

W zakresie gospodarowania rolniczą przestrzenią produkcyjną ustalono następujące zasady:

- dopuszczenie prowadzenia dotychczasowej działalności rolniczej, w szczególności na obszarach zieleni ochronnej zlokalizowanej w strefach polityki przestrzennej ekologicznej E i pośredniej S,
- dopuszczenie działalności o charakterze agroturystycznym w strefie polityki ekologicznej E i pośredniej S,
- wprowadzenie na całym obszarze miasta zakazu lokalizacji ferm hodowli zwierząt.

Zasady kształtowania leśnej przestrzeni produkcyjnej

Aktualne są zadania zapisane w Regionalnym Programie Operacyjnym Polityki Leśnej Państwa (2003), w obszarze działania Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Toruniu, zgodnie z którym nadleśnictwa administrujące terenami leśnymi Torunia realizują cel: „zachowanie całego rodzimego bogactwa zarówno przyrodniczego jak i leśnego oraz zapewnienie trwałości i możliwości rozwoju wszystkich poziomów jego organizacji”. Poza działaniami z zakresu funkcji gospodarczych i ekologicznych realizowane są także działania z zakresu funkcji społecznych (współdziałanie leśnictwa ze społeczeństwem, rekreacyjne użytkowanie i zagospodarowanie lasu, współdziałanie leśnictwa z samorządem i administracją różnych szczebli).

Zakres prowadzenia gospodarki leśnej, zadania gospodarcze, zalecenia dotyczące ochrony lasu, ochrony przeciwpożarowej i ochrony przyrody określają 10-letnie plany urządzenia lasów sporządzane dla każdego z nadleśnictw obejmujących leśne obszary miasta Torunia. Uproszczony plan urządzenia lasów sporządzany jest także dla lasów niepaństwowych (miejskich i prywatnych) zlokalizowanych na terenie Gminy Miasta Toruń.

Aktualnie gospodarka leśna prowadzona jest w oparciu o następujące plany:

- Plan urządzenia lasu sporządzony dla Nadleśnictwa Gniewkowo,
- Plan urządzenia lasu sporządzony dla Nadleśnictwa Dobrzejewice,
- Plan urządzenia lasu sporządzony dla Nadleśnictwa Cierpiszewo,
- Uproszczony plan urządzenia lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa i inwentaryzacji stanu lasu (dla lasów miasta Torunia i lasów prywatnych) na lata: od 1 stycznia 2016r. do 31 grudnia 2025r..

Obszary wskazane do wyłączenia z zabudowy

Studium wskazuje do wyłączenia spod zabudowy generalnie (o ile ustalenia dla wyodrębnionych jednostek nie stanowią inaczej) tereny określone jako następujące obszary funkcjonalne:

- obszary zieleni ochronnej,
- obszary zieleni leśnej.

Powyższe wyłączenie nie dotyczy elementów infrastruktury, w tym dróg, obiektów małej architektury oraz dodatkowo w odniesieniu do obszarów zieleni leśnej - budynków i budowli służących gospodarce leśnej i obronności lub bezpieczeństwu Państwa, a także innych funkcji określonych w przepisach odrębnych.

6. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW TRANSPORTU

Zarys polityki transportowej miasta

W warunkach miasta Torunia możliwe jest wyznaczenie długofalowego celu polityki transportowej, zdefiniowanego jako dążenie do osiągnięcia w transporcie miejskim następującego podziału modalnego: 20% podróży pieszych, 40% podróży samochodem, 30% podróży transportem publicznym i 10% podróży rowerem. W porównaniu do stanu obecnego wskaźnik podróży nie pieszych i nie rowerowych odbywanych transportem publicznym do podróży odbywanych samochodem tym samym powinien osiągnąć 43/57. W aspekcie przestrzennym polityka transportowa miasta powinna nawiązywać do idei polityki 3 stref: A, B i C.

Polityka w zakresie kształtowania sieci drogowej

W Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Torunia zaprojektowano korytarze komunikacyjne dla funkcjonalnej sieci ulicznej tzw. układu podstawowego (od ulic klasy: głównej ruchu przyspieszonego – GP, głównej - G, zbiorczej - Z). Zapisana w Studium ... docelowa sieć drogowa nie stanowi programu inwestycyjnego, a rozbudowa sieci drogowej powinna dotyczyć odcinków w danym momencie niezbędnych dla sprawnego funkcjonowania sieci drogowej. Studium ... wyznacza jedynie kierunki rozwoju i stwarza ramy dla podejmowania skoordynowanych wzajemnie działań inwestycyjnych w nadchodzących latach. Waga zapisów dotyczących transportu w Studium ...”polega na tym, że pozwala ono rezerwować pasy terenu dla budowy spójnego, zbliżonego do modelowego, zoptymalizowanego i prawidłowo funkcjonującego układu drogowego.

Zgodnie z podanymi wyżej zasadami rozbudowa sieci drogowej powinna dotyczyć odcinków w danym momencie niezbędnych dla sprawnego korzystania z sieci drogowej przy zachowaniu stałej średniej prędkości komunikacyjnej. Podejmowanie decyzji o budowie kolejnych odcinków programowanych w studium tras powinno następować po szczegółowej analizie opłacalności danego działania inwestycyjnego, której punktem wyjścia powinna być prognoza ruchu dla aktualnych trendów demograficznych i gospodarczych oraz obciążenie ruchem przyszłej trasy.

Kształt i parametry sieci są ściśle związane z programem funkcjonalnym Studium ... i powinny wynikać z docelowej pojemności urbanistycznej miasta (jego chłonności).

Polityka w zakresie transportu publicznego i rowerowego

Osiągnięcie wysokiego udziału podróży transportem zbiorowym (30%), w podróżach ogółem, można uzyskać poprzez podnoszenie atrakcyjności podróży tramwajem i autobusem.

W drugiej kolejności na wielkość tego parametru wpływać będzie ograniczanie dostępności wyznaczonych obszarów miasta dla transportu indywidualnego przez ograniczanie przepustowości ulic oraz restrykcyjna polityka parkingowa (obowiązujący maksymalny wskaźnik parkingowy w obszarze śródmiejskim, opłaty parkingowe).

Atrakcyjność i konkurencyjność transportu publicznego można zwiększyć dzięki następującym działaniom organizacyjnym i inżynierskim: utrzymywanie gęstej sieci linii, tak aby zapewnić odległość dojazdu do przystanku mniejszą niż 400-500 m i do 1000m w strefie C , zapewnienie wysokiej częstotliwości i regularności poruszania się środków transportu zbiorowego, utrzymywanie wysokiego standardu pojazdów i kreowanie polityki informacyjnej nakierowanej na zwiększenie popytu, zapewnienie dostępności do środków transportu publicznego przez osoby niepełnosprawne i o ograniczonych możliwościach ruchowych.

Zasady polityki miasta w zakresie transportu publicznego zostały określone w Planie zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla miasta Torunia na lata 2013-2035, przyjętym przez Radę Miasta Torunia Uchwałą Nr 549/13 z dnia 23 maja 2013r.

Polityka parkingowa

Proponowana polityka parkingowa miasta stanowi pochodną polityki 3 stref. Obszar miasta zostaje podzielony na 3 strefy polityki parkingowej A, B i C z podstrefami A1 i A2

W strefach ustala się wskaźniki parkingowe w przeliczeniu na jednostki powierzchni, użytkowników, miejsc itp.

Jednocześnie ustala się normatyw projektowania miejsc postojowych dla niepełnosprawnych.

Dodatkowo ustalono normatyw stanowisk postojowych dla rowerów. Wskaźniki zawarte w tabeli powinny być uwzględniane przy zagospodarowaniu terenów miejskich finansowanego z budżetu gminy. Dla pozostałych inwestorów wskaźniki powinny stanowić przykład dobrych praktyk.

Kierunki rozwoju sieci drogowej

Sieć dróg z podziałem na klasy funkcjonalne.

Obecnie Toruń stanowi ważny węzeł drogowy na mapie kraju, w bezpośrednim sąsiedztwie Torunia znajdują się: autostrada A1 oraz droga ekspresowa S-10. Wymienione drogi należą do dróg o ograniczonej dostępności i nie pełnią praktycznie żadnej roli w obsłudze wewnątrz obszaru miejskiego.

Układ drogowy miasta Torunia zbliżony jest do modelu siatki prostokątnej. W mieście tej wielkości w zasadzie tylko trasy przelotowe stanowiące element układu o znaczeniu krajowym (będące trwale odcinkami dróg krajowych) powinny posiadać klasę GP (główna ruchu przyspieszonego). Trasy te stanowią jednocześnie podstawowy szkielet układu miejskiego i powinny mieć prosty i czytelny przebieg zlokalizowany poza obszarami śródmiejskimi. Połączenia międzypodzielnicowe oraz trasy wyjazdowe mniejszego znaczenia (drogi wojewódzkie) powinny posiadać klasę G (główne) i tworzyć spójny, autonomiczny system. Ulice klasy Z (zbiorcza) to ulice których zadaniem jest rozprowadzenie ruchu lokalnego w (dzielnicach miasta) osiedlach. Ta klasa ulic współpracuje z ulicami wyższej klasy, jednak w miarę możliwości powinna być kształtowana tak aby również stanowiła autonomiczną sieć zapewniającą ciągłość przejazdu w skali miasta.

Głównymi osiami układu drogowego północ-południe będą:

- Trasa Wschodnia (częściowo zrealizowana) w klasie GP i jednocześnie przebieg drogi krajowej DK 91,
- Trasa Nowomostowa w klasie G do drogi krajowej nr 91,
- Trasa Staromostowa w klasie G.

Rolę osi wschód-zachód stanowią:

- w części prawobrzeżnej - Trasa Średnicowa w klasie GP, przebieg drogi krajowej DK-80, z odgałęzieniem w ul. Olsztyńską w klasie GP,
- w części lewobrzeżnej - tzw. Średnicowa Podgórze od w klasie G lub GP w zależności od docelowego trasowania drogi krajowej DK 15.

Dopełnieniem tego układu jest sieć dróg w klasie G:

- trasa w ciągu Szosy Lubickiej, przechodząca w kierunku zachodnim w ulicę Żółkiewskiego, Kościuszki i ulicę Grudziądzką,
- trasa od ul. Przy Kaszowniku, Kraszewskiego, Broniewskiego, Szosa Bydgoska, do węzła na Trasie Średnicowej przy zachodniej granicy miasta,
- trasa w śladzie ulicy Polnej od ul. Grudziądzkiej do ul. Szosa Chełmińska, (z wyprowadzeniem do węzła Turzno w klasie Z i przekroju 1x2),
- trasa w śladzie ul. Ligi Polskiej, ul. Turystyczna (droga wojewódzka nr 654).

W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się zmianę kategorii dróg klasy głównej do klasy zbiorczej, w tym w szczególności Trasy Nowomostowej i trasy w śladzie ul. Polnej.

Układ drogowy miasta uzupełniają drogi w klasie Z (zbiorcze). w tym m.in. Trasa Zachodnia w klasie Z lub G w osi ul. Szosa Okrężna z projektowaną przeprawą mostową przez rzekę Wisłę do gminy Wielka Nieszawka.

W Studium uwzględniono 4 przeprawy mostowe: projektowany w zachodniej części miasta tzw. Most Zachodni w osi ulicy Szosa Okrężna, istniejący most Piłsudskiego (tzw. Trasa Staromostowa), projektowany most w osi ul. Waryńskiego (tzw. Trasa Nowomostowa) oraz istniejący most Gen. E. Zawackiej (tzw. Trasa Wschodnia).

Kierunki rozwoju pozostałych systemów komunikacyjnych

Sieć linii autobusowych

W przyszłości należy zakładać rozwój komunikacji autobusowej na kierunkach nieobsługiwanych przez tramwaj i redukcję tejże na liniach pokrywających się z trasami tramwajowym, w celu zapewnienia komunikacji tramwajowej właściwej, wysokiej rentowności, maksymalizację wielkości potoku przewożonego tramwajem. Infrastrukturę dla komunikacji autobusowej (tj. przystanki) należy przewidywać na ulicach układu podstawowego, w każdym przypadku, tak aby zapewnić drogę dojścia do przystanku nie dłuższą niż 500 m. Uwzględnienie przystanków w projektowaniu pasów drogowych w planach miejscowych i w projektach budowlanych umożliwi późniejsze bezkonfliktowe wprowadzanie linii autobusowych na przebudowywane, czy też nowobudowane ulice. W planach miejscowych zaleca się rezerwowanie terenów pod pętle autobusowe na krańcach obrzeżnych dzielnic mieszkaniowych. Przy pętlach tramwajowych można zakładać lokalizację pętli autobusowych linii pomocniczych, uzupełniających układ, lub obsługujących ekstensywnie zabudowane obszary przedmieść, bądź gmin sąsiednich. W centrum, rolę głównego punktu przesiadkowego w komunikacji autobusowej pełni ul. Solidarności przebudowana na ciąg tramwajowo-autobusowo-pieszny. Ten punkt mógłby wspomagać dodatkowy węzeł przesiadkowy w rejonie Placu Rapackiego.

Publiczny transport zbiorowy organizowany przez Gminę Miasta Toruń powinien wykraczać poza granice administracyjne miasta i obejmować tereny sąsiednich gmin. Oprócz już funkcjonujących połączeń do gmin Lubicz, Obrowo i Żławieś Wielka transport publiczny Gminy Miasta Toruń może obejmować gminy Wielka Nieszawka, Łubianka i Łysomice.

Regionalna komunikacja autobusowa rozwijać się będzie na kierunkach: Inowrocław, Bydgoszcz, Unisław, Chełmno, Brodnica, Osiek, Lipno, Włocławek i Ciechocinek.

Dworce komunikacji autobusowej

Główny dworzec komunikacji autobusowej jest zlokalizowany w centrum miasta, przy ul. Dąbrowskiego. Oddalenie od dworców kolejowych nie zapewnia integracji z transportem kolejowym. W związku z powyższym istnieje konieczność takiego trasowania linii autobusowych, aby przebiegały w pobliżu dworców kolejowych.

Linie autobusowe komunikacji regionalnej powinny mieć również swoje przystanki w centrach dzielnic obrzeżnych względem śródmieścia, co podniesie atrakcyjność i rentowność tego rodzaju transportu. Zakłada się, że na głównym dworcu autobusowym odbywać się będzie odprawa kursów autobusów ekspresowych, dalekobieżnych i międzynarodowych.

Sieć tramwajowa

Jednym z filarów polityki zrównoważonego rozwoju w transporcie jest polityka promowania transportu zbiorowego jako bardziej, niż transport indywidualny, korzystnego dla środowiska naturalnego i generującego mniejsze koszty zewnętrzne. W ostatnich dziesięcioleciach obserwuje się renesans transportu szynowego w miastach w formie nowoczesnego, technologicznie zaawansowanego tramwaju, szybkiej kolei miejskiej bądź rozwiązań hybrydowych kolejowo-tramwajowych.

Proponowane zmiany w sieci transportu szynowego wprowadzono kierując się zasadą pokrycia strefami dojścia do przystanków, akceptowalnymi przez pasażera, możliwie najintensywniej zagospodarowanych terenów, tak aby wygenerować jak największy potok pasażerski uzasadniający eksploatację trakcji tramwajowej. Zakłada się utrzymanie dwóch równoległych linii na kierunku wschód-zachód, ze względów historycznych (z uwagi na istniejącą infrastrukturę torową) i specyficzny układ uliczny. Układ dwóch linii równoległych daje również pokrycie strefami dojścia najintensywniej zamieszkałych terenów (zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna i tereny „śródmieścia”). Konsekwencją założenia układu dwóch linii na osi wschód-zachód jest

wyprowadzenie linii z ulicy Bydgoskiej w ulicę Sienkiewicza zapewniając obsługę dzielnicy uniwersyteckiej i terenów lotniska. Nie wyklucza się również możliwości rozbudowy istniejącej, w ul. Szosa Bydgoska, linii w kierunku zachodnim (rejon Portu Drzewnego).

We wschodniej części miasta wskazana jest również rozbudowa sieci tramwajowej na kierunku północ – południe oraz spięcie dwóch równoległych linii.

Uzupełnienie układu tramwajowego stanowi zrealizowany łącznik w Al. Solidarności przebudowanej na ciąg tramwajowo – autobusowo - pieszy. Ciąg ten stanowi jednocześnie zespół głównych śródmiejskich przystanków transportu zbiorowego obsługujący rejon Starego Miasta i dużą część śródmieścia. Łącznik w ul. Uniwersyteckiej spełnia funkcję pomocniczą - technologiczną.

Zakłada się rozwój sieci tramwajowej w uzasadnionym zakresie i oparciu o szczegółowe analizy. Proponuje się kierunki rozwoju, zgodnie z założeniami rozbudowy BiT City II. Możliwy jest również rozwój sieci tramwajowej w innych kierunkach, po przeprowadzeniu analiz przestrzennych, technicznych i ekonomicznych.

Istniejąca zajezdnia przy ul. Sienkiewicza nie nadaje się docelowo do eksploatacji. Nową zajezdnię – wraz z zapleczem technicznym można zlokalizować na krańcach projektowanych linii tj. przy ul. Olsztyńskiej oraz w jednej z dodatkowych alternatywnych lokalizacji w zachodniej części miasta w rejonie lotniska lub przy ul. Marii Skłodowskiej-Curie. Ostateczna decyzja o lokalizacji zajezdni wymaga przeprowadzenia wielokryterialnych analiz w powiązaniu z planami rozwoju sieci. Lokalizacja zajezdni i ich ewentualna liczba uzależniona jest od czynników ekonomicznych i funkcjonalnych. Lokalizacja zajezdni powinna umożliwiać „wypełnienie” sieci taboru w ruchu w stosunkowo krótkim czasie. Z tego punktu widzenia niezalecana jest lokalizacja w odległych, krańcowych punktach sieci.

Transport kolejowy

Zadanie polegające na podniesienie parametrów eksploatacyjnych istniejących linii kolejowych nr 18 (Kutno – Piła) i nr 353 (Poznań Wsch. – Skandawa) wymienione zostało w Dokumencie implementacyjnym do rządowej Strategii Rozwoju Transportu.

Linia kolejowa nr 18 jest objęta została zamierzeniem pn. „Prace na linii kolejowej nr 18 Kutno – Toruń Główny” w ramach projektu „Zwiększenie dostępności magistrali E20 i C-E20 poprzez poprawę stanu technicznego przyległych linii kolejowych” - zgodnie z Krajowym Programem Kolejowym do 2023r.

Plan Województwa Kujawsko - Pomorskiego zakłada w perspektywie rozbudowę linii znaczenia państwowego: linii kolejowej nr 207 Toruń Wschodni - Malbork (obecnie jednotorowej, niezelektryfikowanej) poprzez dobudowanie drugiego toru i elektryfikację.

Linia kolejowa nr 207 jest objęta została projektem „Rewitalizacja linii kolejowej nr 207 na odcinku Toruń Wschodni - Chełmża” - zgodnie z Krajowym Programem Kolejowym do 2023r.

Ponadto wśród istniejących linii kolejowych za linie znaczenia państwowego uznane zostały: linia nr 27 Nasielsk - Toruń Wschodni, nr 246 Toruń Wschodni – Toruń Północny, nr 734 Nieszawka – Toruń Towarowy.

Dyslokacja przystanków, budowa parkingów P&R oraz poprawa infrastruktury torowej mogą w znaczny sposób poprawić przepływ mieszkańców z gmin: Lubicz, Obrowo, Czernikowo, Kikół i Lipno oraz odciążać przepełnioną drogę krajową nr 10.

Po przeprowadzonych zmianach dworce kolejowe Toruń Główny i Toruń Miasto pełnią funkcje węzłów przesiadkowych. Również dworzec Toruń Wschodni pełni taką funkcję, lecz wskazane byłoby wprowadzenie zmian zagospodarowania w otoczeniu dworca, zapewniających większy komfort dla pasażerów środków komunikacji publicznej.

Na terenie miasta znajdują się również osobowe przystanki kolejowe. Wskazana byłaby ich odbudowa i wprowadzenie nowych dodatkowych przystanków w częściach miasta gęsto zaludnionych, terenach inwestycyjnych oraz punktach o potencjale dla rozwoju transportu

intermodalnego. Proponowane przystanki to – Toruń-Garbaty Mostek i Katarzynka -Toruń Mokre na prawobrzeżu oraz Toruń Południe (Rudak) i Toruń Glinki na lewobrzeżu.

Transport wodny

Rzeka Wisła, zgodnie z Planem Województwa Kujawsko-Pomorskiego, klasyfikowana jest jako międzynarodowa droga wodna. W Studium ... wskazano możliwość budowy portów rzecznych. Na terenie miasta znajdują się baseny portowe zwane Portem Drzewnym oraz Portem Zimowym. Dla wybranych jednostek położonych nad Wisłą wskazano również możliwość turystyczno – wypoczynkowego wykorzystania rzeki.

Transport lotniczy

Istniejące lotnisko w Toruniu pełnić będzie funkcje sportowo-usługowe. Rozbudowy wymaga infrastruktura i zaplecze. Istnieje potrzeba wydłużenia pasa startowego. Lotnisko wymaga dobrego skomunikowania z miastem. Dostęp drogowy zapewniać będzie ulica Okrężna oraz Trasa Średnicowa. W pobliżu lotniska znajduje się także pętla tramwajowa w rejonie UMK (ul. Gagarina).

Transport rowerowy

Głównym celem rozwoju sieci transportu rowerowego jest zwiększenie udziału ruchu rowerowego w podróżach nie pieszych - jako alternatywnego środka komunikacji, promowanie turystyki rowerowej - jako czynnika aktywizującego fizycznie i sportowo mieszkańców miasta oraz umożliwienie bezpiecznego poruszania się rowerem po drogach publicznych.

Zakładając 10%-owy udział ruchu rowerowego w pieszej i niepieszej mobilności mieszkańców, cel ten zamierza się osiągnąć poprzez kontynuowanie rozwoju transportu rowerowego – przede wszystkim budowy dróg rowerowych wzdłuż modernizowanych ciągów komunikacyjnych oraz realizację nowych odcinków, nie tylko przy ulicach, ale i również poza nimi na terenach parków i skwerów miejskich, a także z wykorzystaniem rezerw terenowych wzdłuż dróg publicznych i wykorzystaniem terenów nieczynnych bocznic kolejowych.

Zasady i kierunki kształtowania miejskiego systemu sieci dróg rowerowych ustalono w „Programie rozwoju komunikacji rowerowej w Toruniu na lata 2007-2015” (stanowiącym załącznik do uchwały nr 88/07 Rady Miasta Torunia z dnia 17 maja 2007r.). Program ten wymaga zaktualizowania i powinien stanowić podstawowy dokument kierunkowy rozwoju infrastruktury rowerowej w mieście (drogi rowerowe i parkingi dla rowerów) oraz wskazywać działania promujące ten rodzaj komunikacji.

Inteligentne Systemy Transportowe (ITS).

W celu lepszego wykorzystania wybudowanej infrastruktury transportowej, w szczególności drogowej poprzez optymalizację ruchu w sieci zasadna jest budowa zaawansowanych technologicznie systemów sterowania ruchem drogowym i komunikacji publicznej. Projekt tego typu z reguły obejmuje budowę systemu złożonego z kilku komplementarnych podsystemów. W zakres systemu z reguły wchodzi:

- 1) Podsystem zarządzania ruchem.
- 2) Podsystem informacji pasażerskiej.
- 3) Podsystem dynamicznej informacji parkingowej.
- 4) Podsystem ochrony Zespołu Staromiejskiego.
- 5) Podsystem kontroli dostępu.
- 6) Elektroniczna Karta Miejska.

Wdrożenie Systemu ITS przyczyni się do:

- poprawy płynności ruchu,
- skrócenie czasu przejazdu i zwiększenie komfortu podróży,
- umożliwienie przeprowadzenia sprawnego tranzytu na wszystkich kierunkach,
- poprawę bezpieczeństwa wszystkich uczestników ruchu,

- wdrożenie nowych usług elektronicznych ułatwiających korzystanie z usług publicznych.

7. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

Zaopatrzenie w wodę

Ujęcia wody

W oparciu o dane Spółki Toruńskie Wodociągi, Gmina miasta Toruń zaopatrywana jest w wodę z następujących ujęć:

- powierzchniowego na Drwęcy,
- infiltracyjnego w Jedwabnie,
- gruntowego w Małej Nieszawce,
- gruntowego w Czerniewicach (zaopatruje w wodę wyłącznie osiedle mieszkaniowe w Czerniewicach).

Sieć wodociągowa

Na przełomie minionych lat Toruńskie Wodociągi Sp. z o.o. wprowadziły liczne modernizacje wpływające korzystnie na poprawę smaku i zapachu uzdatnianej wody powierzchniowej. Przeprowadzone modernizacje ujęć wody i stacji uzdatniania zapewniają nieprzerwane dostawy wody, jak również obniżają koszty eksploatacji. Spółka Toruńskie Wodociągi planuje kolejne inwestycje, które zostały ujęte w Wieloletnim planie rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych Toruńskich Wodociągów Sp. z o.o. na lata 2015 - 2023 (Uchwała nr 130/15 Rady Miasta Torunia z dnia 27 sierpnia 2015r.).

Realizacja zaplanowanych zadań inwestycyjnych dotyczących sieci wodociągowej, spowoduje dalszą poprawę jakości usług świadczonych dotychczasowym i potencjalnym klientom, a także umożliwi korzystanie z sieci miejskiej kolejnym mieszkańcom.

W ww. uchwale zdefiniowano niezbędne potrzeby w zakresie budowy i modernizacji sieci wodociągowej oraz ujęć wody na lata 2015-2023. Zadania, które zostały przewidziane w ww. planie związane są z budową, rozbudową, wymianą i modernizacją dotyczą zarówno ujęć wód podziemnych jak i sieci wodociągowej oraz urządzeń pośrednio wpływających na produkcję i przesył wody.

Gospodarka ściekowa

Sieć kanalizacyjna

Realizacja zaplanowanych zadań inwestycyjnych związanych z budową, rozbudową i modernizacją sieci kanalizacyjnej zostały uszczegółowione w Wieloletnim planie rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych Toruńskich Wodociągów Sp. z o.o. na lata 2015-2023, który został przyjęty przez Radę Miasta Torunia uchwałą nr 130/15 z dnia 27 sierpnia 2015r. spowoduje dalszą poprawę jakości usług świadczonych dotychczasowym i potencjalnym klientom, a także umożliwi korzystanie z sieci miejskiej kolejnym mieszkańcom.

W ww. uchwale zdefiniowano niezbędne potrzeby w zakresie budowy i modernizacji sieci kanalizacyjnej oraz urządzeń służących oczyszczaniu ścieków na lata 2015-2023. W dokumencie tym, zostały określone bloki zadaniowe, podzielone na następujące części:

- gospodarkę ściekową na terenie aglomeracji Toruń – etap III (zadania dotyczące modernizacji Centralnej Oczyszczalni Ścieków, likwidacji osiedlowej oczyszczalni ścieków Czerniewice wraz z budową tłoczni ścieków oraz kanału tłoczego, wymiana i modernizacja sieci kanalizacyjnej, modernizacja kolektora B),
- budowę sieci kanalizacyjnych (przewidziano do wybudowania sieci na terenie m.in. osiedla Stawki Południowe, OM Rudak C, OM Rudak B, w rejonie ulic: Polna, Równinna, Morwowa, na OM Pod Dębową Górą, w rejonie ul. Twardej oraz uzupełnienie sieci na części terenu Grębocina, Podgórze, Chełmińskiego Przedmieścia, Jakubskiego Przedmieścia, Mokrego, Podgórze, Wrzosów i na Rudaku),
- wymianę i modernizację sieci kanalizacyjnych,

- modernizację i budowę urządzeń i obiektów gospodarki ściekowej,
- przygotowanie nowych zadań inwestycyjnych.

Oczyszczalnie ścieków

Realizacja zaplanowanych zadań dotyczących funkcjonujących na terenie miasta oczyszczalni ścieków przewiduje:

- modernizację Centralnej Oczyszczalni Ścieków,
- likwidację osiedlowej oczyszczalni ścieków w Czerniewicach wraz z budową tłoczni ścieków i kanału tłoczego doprowadzającego ścieki poprzez system kanalizacyjny miasta do Centralnej Oczyszczalni Ścieków.

Gospodarka energetyczna

Przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się przesyłaniem i dystrybucją paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła sporządzają dla obszaru swojego działania plany rozwoju w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na paliwa gazowe, energię elektryczną lub ciepło. Na potrzeby miasta został opracowany, w 2010r., Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe Gminy Miasta Torunia na lata 2010-2025, przyjęty uchwałą Nr 874/2010 Rady Miasta Torunia z dnia 9 września 2010 r. Aktualizację tego dokumentu przyjęto uchwałą Nr 355/2016 Rady Miasta Torunia z dnia 21 lipca 2016 r. Omawiany dokument prezentuje prognozę zaopatrzenia miasta w energię do 2030r.

Zaopatrzenie w gaz

Przedsiębiorstwami gazowniczymi działającymi na terenie miasta Torunia są:

- Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. oddział w Gdańsku – w zakresie przesyłu gazu ziemnego (sieci gazowe wysokiego ciśnienia i stacje redukcyjno – pomiarowe wysokiego ciśnienia I⁰),
- Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział w Gdańsku w zakresie technicznej dystrybucji gazu ziemnego
- Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo Obrót Detaliczny Sp. z o.o. Rejon Pomorsko – Bydgoski Obszar Sprzedaży – główny podmiot na rynku obrotu gazem.

Miasto Toruń zaopatrywane jest w gaz ziemny wysokometanowy grupy E. z krajowego systemu przesyłowego OGP Gaz System S.A poprzez sieci wysokiego ciśnienia relacji:

- Gustorzyn – Pruszcz Gdański DN 400 o maksymalnym ciśnieniu roboczym 5,5 MPa, poprzez odgałęzienia Kaszczorek DN 150 i Rudak DN 200,
- Gustorzyn – Reszki DN 500 o maksymalnym ciśnieniu roboczym 8,4 MPa,

Zasilanie w Toruniu odbywa się z kierunku węzła w Gustorzynie. Na terenie gminy Łysomice znajduje się gazociąg wysokiego ciśnienia relacji Turzno – Ostaszewo – Różankowo (własność Polskiej Spółki Gazownictwa), stanowiący źródło dodatkowego zasilania dla Torunia od strony północnej, poprzez gazociąg średniego ciśnienia relacji Ostaszewo – Toruń ul. Równinna

Spółka GAZ-SYSTEM S.A. w II kwartale 2016r. oddała do użytku stację gazową wysokiego ciśnienia „Grębocin II” o przepustowości 33 000 m³/h dla potrzeb zasilania w paliwo gazowe elektrociepłowni EDF Toruń S.A. Przy elektrociepłowni zrealizowano stację gazową wysokiego ciśnienia, do której doprowadzono linię wysokiego ciśnienia DN 250 ze stacji Grębocin.

Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział w Gdańsku do roku 2018 nie przewiduje nowych inwestycji w Toruniu. Realizowane będą wyłącznie nowe przyłącza i nieznaczne rozbudowy istniejących gazociągów niskiego i średniego ciśnienia. Ponadto w północno – wschodniej części miasta – od ul. Olsztyńskiej do granicy miasta w kierunku gminy Lubicz - projektowane są gazociągi średniego ciśnienia.

System dystrybucji gazu na terenie miasta jest rozbudowany i na bieżąco prowadzone są inwestycje polegające na dalszej rozbudowie co zapewnia bezpieczeństwo dostaw gazu dla odbiorców na terenie miasta. Stacje gazowe I i II stopnia posiadają wystarczające rezerwy

przepustowości dla pokrycia zapotrzebowania istniejących i nowych odbiorców w perspektywie długoterminowej.

Zaopatrzenie w energię ciepłą

Miejski system ciepłowniczy oraz kotłownie o zasięgu lokalnym i kotłownie indywidualne (bazujące na gazie jako głównym paliwie), pokrywa około 58% potrzeb ciepłych mieszkańców miasta.

Wytwórcami i dystrybutorami ciepła w Toruniu są następujące przedsiębiorstwa:

- EDF Toruń SA - właściciel źródeł systemowych EC Wschód i 11 lokalnych kotłowni oraz miejskiego systemu ciepłowniczego, EDF Toruń Spółka Akcyjna (EDF Toruń S.A.) działa pod tą nazwą od 10 września 2012r. – wcześniej pod nazwą Toruńska Energetyka „Cergia” S.A. „Cergia” S.A. powstała 1 lutego 2006r. w wyniku połączenia producenta ciepła EC Toruń S.A. z dystrybutorem ciepła sieciowego PEC Toruń Sp. z o.o.;
- Biogaz Inwestor Sp. z o.o. – wytwórca ciepła i energii elektrycznej z biogazu składowiskowego pozyskiwanego z miejskiego składowiska odpadów przy ul. Kociewskiej. Spółka powstała w 1993r. i jej większościowym udziałowcem jest Gmina Miasto Toruń (około 90%),
- Elana Energetyka Sp. o.o. – eksploatująca elektrociepłownię EC 1 oraz sieci ciepłownicze i elektroenergetyczne na terenie zakładu Boryszew S.A. Oddział Elana w Toruniu.

Zaopatrzenie w energię elektryczną

Głównym źródłem zasilania obszaru Torunia jest Krajowa Sieć Przesyłowa eksploatowana przez Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A. (PSE S.A). Zasilanie odbywa się za pośrednictwem elektroenergetycznej stacji transformatorowej NN/WN Toruń Elana SE TEL 220/110 kV, zasilanej sieciami 220kV z kierunków: Grudziądz Węgrowo (GRU) i Włocławek Azoty (WLA).

Zasilanie systemu rozdzielczego odbywa się z poziomu 220 kV z wykorzystaniem transformacji w sieci Toruń Elana, z której energia jest rozprowadzana poprzez 19 napowietrznych linii elektroenergetycznych 110 kV do 10 stacji transformatorowych WN/SN (GPZ) eksploatowanych przez Energa Operator S.A i 2 stacji należących do Elana Energetyka.

Na terenie miasta łączna długość linii WN 110 kV wynosi 70,3km. Przeważający udział mają tu linie napowietrzne i tylko 5,1 km jest skablowana.

Dystrybucja energii odbywa się głównie poprzez linie elektroenergetyczne średniego napięcia SN 15 KV, należące głównie do Energa Operator S.A. Łączna długość tych linii wynosi około 498 km, w tym 466 km należy do Energa Operator S.A. Linie skablowane stanowią około 85% całej długości sieci 15kV. Na terenie miasta jest 696 elektroenergetycznych stacji transformatorowych SN/nn, funkcjonujących jako obiekty wewnętrzne. Znajdujące się w tych stacjach transformatory charakteryzują się łączną mocą zainstalowaną 269,9 MVA. Długość linii dystrybucyjnych niskiego napięcia nn wynosi 1 590 km, z czego 82 % stanowią sieci skablowane.

W zakresie linii SN i nn w planie rozwoju ujęto wymianę istniejących rozdzielni, wymianę przewodów napowietrznych, poprawę zasilania odbiorców, wymianę 6 trafostacji i wymianę istniejących odcinków kabli SN.

Sieć energetyczna Energa Operator SA na obszarze miasta jest w stanie dobrym. Stacje GPZ 110 kV/SN pracujące w układzie pierścieniowym posiadają możliwości wielostronnego zasilania.

Gospodarka odpadami

Zasadniczym wyzwaniem stojącym przed samorządami, które od 1 lipca 2013 roku są organizatorem systemu odbierania od mieszkańców i zagospodarowania odpadów komunalnych, jest osiągnięcie wymaganych poziomów recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów selektywnie zebranych (odpadów „surowcowych” oraz budowlanych i rozbiórkowych), a także ograniczenia do ilości wymaganej ustawowo masy odpadów biodegradowalnych przekazanych do składowania.

Osiągnięty na terenie gminy poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania wyniósł 46,18% w roku 2015 (dopuszczalny poziom w roku 2015 - 50%, w roku 2016 - 45%). Przekazywanie, począwszy od roku 2016, odpadów do

Zakładu Termicznego Przekształcenia Odpadów Komunalnych w Bydgoszczy umożliwi Gminie Miasta Toruń osiągnięcie wymaganych wskaźników także w latach następnych.

Efektywność energetyczna i redukcja niskiej emisji

Głównymi źródłami zanieczyszczeń powietrza na terenie miasta są emisje:

- ze źródeł obszarowych związanych ze zużyciem paliw stałych na cele komunalne i bytowe (węgiel, drewno),
- liniowe związane z ruchem samochodów (szczególnie starych pojazdów z silnikami Diesla),
- punktowe pochodzenia technologicznego (przemysł),
- z centralnych źródeł ciepła (w niewielkim udziale).

Ze względu na jakość powietrza Toruń został objęty programami ochrony:

- ze względu na przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM₁₀ – uchwała Nr XLII/699/13 Sejmiku Województwa Kujawsko – Pomorskiego z dnia 28 października 2013r. w sprawie określenia aktualizacji programu ochrony powietrza dla strefy miasta Torunia ze względu na przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM₁₀,
- ze względu na przekroczenie poziomu docelowego i dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM_{2,5} – uchwała Nr XXX/535/13 Sejmiku Województwa Kujawsko – Pomorskiego z dnia 25 stycznia 2013r. w sprawie określenia programu ochrony powietrza dla strefy miasta Torunia ze względu na przekroczenie poziomu docelowego i dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM_{2,5},
- ze względu na przekroczenie docelowych poziomów benzo(a)pirenu B(a)P – uchwała Nr XIX/349/16 Sejmiku Województwa Kujawsko – Pomorskiego z dnia 25 kwietnia 2016 r. w sprawie określenia programu ochrony powietrza dla 4 stref województwa kujawsko – pomorskiego ze względu na przekroczenia wartości docelowych benzo(a)pirenu.

Do podstawowych kierunków działań zmierzających do redukcji niskiej emisji należy zaliczyć:

- w zakresie ograniczania emisji obszarowej (niskiej, rozproszonej emisji komunalno – bytowej i technologicznej) – m.in. rozbudowę centralnych systemów zaopatrzenia w energię ciepłą, zmiana paliwa o mniejszej zawartości popiołu, zmniejszenie zapotrzebowania na energię ciepłą poprzez ograniczanie strat ciepła (termoizolacja),
- w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi – m.in. usprawnienie recyklingu w celu ułatwienia zbiórki odpadów, stworzenie specjalnego systemu programów zbiórki odpadów zielonych pochodzących z ogrodów, zbiórka makulatury,
- w zakresie ograniczenia emisji liniowej (komunikacyjnej) – m.in. modernizacja taboru komunikacji publicznej, wprowadzanie nowych niskoemisyjnych paliw i technologii w systemie transportu publicznego i służb miejskich,
- w zakresie ograniczenia emisji z istotnych źródeł punktowych – energetyczne spalanie paliw - m.in. optymalne sterowanie procesem spalania i podnoszenie sprawności procesu produkcji energii, stosowania technik gwarantujących zmniejszenie emisji substancji do powietrza, stosowanie technik odpylania spalin o dużej efektywności, zmniejszanie strat przepływu energii.

Odnawialne źródła energii i możliwości rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW

Ustawa z 20 lutego 2015r. o odnawialnych źródłach energii wraz ze zmianą z 22 czerwca 2016r., wprowadza regulacje mające na celu wzrost udziału odnawialnych źródeł energii w wytwarzaniu energii finalnej.

Możliwości wykorzystania źródeł odnawialnej energii oraz planowanie działania ujęto w :

- Projekcie założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe Gminy Miasta Torunia na lata 2010-2025 - uchwała Nr 874/2010 Rady Miasta Torunia z dnia 9 września 2010 r. oraz Aktualizacji założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla obszaru miasta Torunia (uchwała Nr 355/2016 Rady Miasta Torunia z dnia 21 lipca 2016 r.),

- Planie działań na rzecz zrównoważonej energii (SEAP) dla Gminy Miasta Toruń do 2020r. (uchwała Nr 576/13 Rady Miasta Torunia z dnia 25 lipca 2013r.),
- Planie gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Miasta Toruń na lata 2015 – 2020+ (uchwała Rady Miasta Torunia nr 177/15 z 29 października 2015r. oraz nr 524/16 z dnia 16 czerwca 2016r. i nr 589/17 z dnia 22 czerwca 2017r.).

Elektrownie wodne

Ilość energii pochodzącej z wód płynących zależy od wielkości przepływu w rzece (w [m³/s]) oraz jej spadku (w [m]). Toruń jest położony w dorzeczu Wisły. Jej najważniejsze dopływy na terenie miasta to Drwęca oraz Struga Toruńska. Wielkość przepływów jednostkowych wynosi dla Wisły na odcinku toruńskim ok. 950 m³/s, natomiast dla Drwęc (u jej ujścia) - 24 m³/s. Toruńskie Wodociągi Sp. z o.o. eksploatują małą elektrownię wodną przy jazie komunalnym na rzece Drwęca, produkującą rocznie 120MWh energii.

Ewentualne wykorzystanie energii spadku wód na terenie miasta powinno być poprzedzone precyzyjnym określeniem możliwości i skali wykorzystania cieków wodnych do obiektów małej energetyki oraz przeprowadzeniu lokalnych badań.

Przedsięwzięcia takie aktualnie nie są przewidywane i wymagają przeprowadzenia badań w zakresie wpływu na ekosystemy rzeczne oraz uwarunkowania geologiczno-hydrologiczno-ekologiczne.

Elektrownie wiatrowe

Miasto znajduje się w korzystnej strefie średniorocznej prędkości wiatru 3-4 m/s dla pozyskiwania energii z elektrowni wiatrowych. Średnia energia użyteczna wiatru w Toruniu na wysokości 10 m nad powierzchnią gruntu wynosi 637,4 kWh, natomiast na wysokości 30 m – 1 044,7 kWh.

Ze względu na silne oddziaływanie na środowisko, ingerencję w krajobraz oraz wpływ na środowisko przyrody ożywionej i zdrowie ludzi w granicach miasta nie przewiduje się lokalizacji turbin wiatrowych, z wyłączeniem małych i mikro instalacji.

Biomasa

Obecnie największe wykorzystanie biomasy odbywa się w tzw. procesie współpalania z węglem (co-firing). Na terenie Torunia pozyskiwanie energii z biomasy dotyczyć mogą głównie zieleni miejskiej i odpadów drzewnych.

Dopuszcza się lokalizowanie kotłowni opalanych biomasą poza obszarami zabudowy mieszkaniowej, na obszarach produkcyjno – usługowych na których dopuszcza się uciążliwości związane ze zwiększoną koncentracją emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych w powietrzu.

Biogaz

Na terenie miasta Torunia biogaz jest wykorzystywany do produkcji energii elektrycznej i ciepłej przez:

- Biogaz Inwestor Sp. z o.o. której głównym udziałowcem jest Gmina Miasto Toruń,
- Oczyszczalnię Ścieków „Centralną” podlegającą Toruńskim Wodociągom Sp. z o.o.

Instalacje wytwarzania biogazu rolniczego o wydajności do 1 MW energii chemicznej paliwa, dopuszcza się na terenach wykorzystywanych rolniczo. Wytwarzanie biogazu o wyższej wydajności dopuszcza się na terenach obsługi komunalnej miasta – przy oczyszczalniach ścieków i zakładach utylizacji odpadów.

Energia słoneczna (fotowoltaika i kolektory słoneczne)

Energia promieniowania słonecznego jest szeroko dostępnym, bezemisyjnym źródłem energii. Wykorzystanie energii słonecznej odbywa się na dwa główne sposoby:

- produkcja energii elektrycznej przez panele (ogniwa) fotowoltaiczne;
- produkcja energii ciepłej przez kolektory słoneczne.

Dopuszcza się na terenie całego miasta instalowanie kolektorów słonecznych przede wszystkim do wspomagania przygotowania ciepłej wody użytkowej, instalacji centralnego ogrzewania i ogrzewania wody basenowej.

W przypadku przemysłowych elektrowni słonecznych wykorzystujących ogniwa fotowoltaiczne dopuszcza się lokalizację na terenach produkcyjno – usługowych, usługowo – produkcyjnych, usługowych, oraz w uzasadnionych przypadkach na obszarach usług w zieleni i otwartych, niezacienionych terenach zielonych.

W przypadku obszarów nie związanych z produkcją, lokalizacja farmy fotowoltaicznej powinna być podporządkowana utrzymaniu równowagi przyrodniczej i racjonalnej gospodarki zasobami środowiska w szczególności poprzez zapewnienie walorów krajobrazowych środowiska.

Energetyka geotermalna i pompy ciepła

Toruń jest położony na środkowym basenie geotermalnym okręgu grudziądzko-warszawskiego. Na głębokości 2 000 – 2 400 metrów zasoby kopalnych złóż wód geotermalnych występują w piaskowcach liasu, cechujących się dużą porowatością.

W maju 2013r. Marszałek Województwa Kujawsko – Pomorskiego udzielił koncesji firmie „Geotermia Toruń” Sp.z o.o. (należącej do Fundacji Lux Veritatis) na wydobywanie wód geotermalnych z otworów jury dolnej ze złoża wód termalnych „Toruń” – otwór Toruń TG-1. Otwór zlokalizowany jest na działce nr 213/5 (obręb 22) w zachodniej części miasta. Nie wyklucza się możliwości lokalizacji innych odwiertów na terenie całego miasta

Możliwości rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100kW

W granicach administracyjnych miasta Torunia nie wyznacza się graficznie obszarów, na których możliwa jest lokalizacja urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100kW. Z uwagi na odrębną specyfikę każdego z wymienionych wyżej źródeł energii odnawialnej – niezbędne jest jednak wykonanie specjalistycznego opracowania uwzględniającego wpływ potencjalnej lokalizacji przedsięwzięcia na uwarunkowania m.in. funkcjonalno-przestrzenne, środowiskowe czy społeczne.

Dopuszcza się stosowanie na terenie miasta instalacji prosumenckich (małych instalacji i mikroinstalacji zgodnie z ustawą o odnawialnych źródłach energii), uwzględniając rozwiązania technologiczne i ich oddziaływanie na środowisko.

W przypadku instalacji wykorzystującej energię wiatrową dopuszcza się na terenie miasta wyłącznie w/w rodzaje instalacji.

Dla pozostałych rodzajów instalacji, dopuszcza się ich lokalizację na obszarach usługowo – produkcyjnych, produkcyjno – usługowych, usługowych i komunalnej obsługi miasta. Nie wyklucza się również możliwości lokalizacji wybranych rodzajów instalacji (wykorzystującej energię słoneczną, ciepło geotermalne i pompy ciepła) na terenach mieszkaniowych i zieleni.

WNIOSKI DO POLITYKI PRZESTRZENNEJ WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO – POMORSKIEGO I GMIN SĄSIEDNICH

Z określonych, w Studium kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Torunia, kierunków i zasad zagospodarowania przestrzennego miasta, w tym w szczególności zasad ochrony i kształtowania środowiska, układu komunikacyjnego i infrastruktury technicznej - sformułowano grupy wniosków dotyczących relacji:

- miasto Toruń - województwo kujawsko-pomorskie,
- miasto Toruń - gminy ościenne.